

NAJIVY

KULTURNÉ-SPOLEČENSKÝ ČASOPIS JANUÁR • LEDEN • STYCZEN • ČÍSLO 1/1975 ROČNÍK 18 cena 1 zl

NA SЛАВУ ВАРШАВЕ

Záraz nazajutrz, tj.:
Dnia Osiennastego Stycznia roku Tysiąc
Dziewięćset Czterdziestego Piątego,

Kiedy skwierczaćce miasto

Dogorywało jak ofiarna jalowica na religijnym
stosie
I tymi drgawkami kończyn świadczyło o życiu,
Które było śmiercia,
I dyszało, konając, czadem spalenizny,

Jak sierść całopalnego zwierzęcia;

I kiedy po drabinach dymu
Już się w niebiosa wspinała Warszawa,
Aby dalekim prapokoleniom

Zaświecieć kiedys mitem astralnym,
Ognista legenda,

A tutaj zostać wygasłym kraterem,
Kraterem wulkanu do dna wykwartionym —
Dnia Osiennastego Stycznia roku Tysiąc
Dziewięćset Czterdziestego Piątego.

Na rogu Ruin i Kresu,

Na rogu Gruzów i Śmierci,

Na rogu Zwalsk i Zgromy,

Na rogu Marszałkowskiej i Jerozolimskiej,

Co padły sobie w phonacie objęcia,

Zegnając się na zawsze, caując płomieniem —

Zjawila się pekata warszawska babina,

Niesmiertelna panusiua z chusteczką na głowie,

Postawiła, dinem do gory, skryzynkę na ruinach,

I zawołała niesmiertelnym tonem:

„Do chierbalý, do chierbaty,

Do świeżego ciasta!”

Nie widziałem jej, ale widzę:

Lzy się tocza, Z jej — mimo wszystko — uśmiechniętych oczu.

Mogła się zjawić Nioba, — Źałoba,

Furia wieszcząca, pania Hiobowa,

Racheła, dzieci swoje płacząca —

I też by jej uwierzonoo.

Mogła przypuścić wiedźma na miele
Czy upiorzyca w krwawiącym świetle
Dnia zefiszeckiego —

I też by jej uwierzonoo.

Mogła — bajeczna Wielka Piotrzyca —
W patos jambicznym zestrroić słowa,
Ze nowy wstanie gród z rumowisk
„Na zioło dufnemu sąsiadowi” —

I też by była prawdziwa...

Mogła stanąć na skrzynce wzniostym monumentem,
Upozować się pięknie i zadeklamować:
„Per me se va nella ciittà dolente” —
I nikt by się nie zdziwił.

Ach, mogła wreszcie, Klio nie Klio,
Liwiusz w spodnicy,
Siąść na kamieniach wymarłej stolicy
I byle gwoździkiem na byle cegie

Wyskrobać tytuł:

„Od założenia miasta...”

Ale ona — inaczej:

„Do chierbalý, do chierbaty,

Do świeżego ciasta!”

Zatozycielko! Pionierko! Muzo!

Dziś — stuk i lomot w całej Warszawie

Ku twojej sławie!

Dziś każdy murarz każdą nową cegłę

Pomnik twój wznoś!

I cała Polska — paniusiu! paniusiu! —

Wiceczność twoja głosi.

Wołczyski port — slawa!

Wołaja, warszaty lóuzkie — slawa!

Śląskie kopanie i huty — slawa!

Wrocław — miasto wojewódzkie — slawa!

Szczecin — miasto wojewódzkie — slawa!

Slawa królowej w koronie ruin,

Królej na imię po prostu: Warszawa!

JULIAN TUWIM

PRELOŽIL

VOJTECH MIHÁLIK



Hned' na druhý deň t.j.
Osemnáštého Januára roku Tisíc Deväťsto
Štvrtsiatého Piatcho

ked' mesto pláče
doháralo jak jalovica na obetnej hranici
a iba v ohveni končať na tajil jeho život,
ktorý bol smrťou,
dokonávalo, spáleninou páchnuc
ako srst' oškvraného zvieratá,
a keď tam po rebríčoch dymu
až po nebesa vzpinala sa Varsava,
aby ďalekým prapokoleniam
vo výške vesmíru
kedy zasvetila mytón astrálnym,
ohňovou legendou,
hoci tu zostat má len vyhasnutým kráterom,
kráterom vulkánu skrvaveným do dna. —

Osemnáštého Januára roku Tisíc Deväťsto
Štvrtsiatého Piatcho

na rohu Ruin a Zmaru,

na rohu Sufín a Smrti,

na rohu Trošiek a Hrožky,

na rohu Marsalkovskéj a Jerozolimskéj,

ktoré si padli do plamenného objatia,

návzdy sa ličiac ohňovými bozkami —

zjavila sa tučná varsavská babizna,

nesmrteľná tetka so šatkou na hlave,

debničku postavila na troškách dnom nahor,

na zvyšok meteoru, čo vyškarilo Mesto,

a zvolala nesmrteľným tónom:

„Čaj, čaj na predaj,

aj čerstvých buchát jestó!”

Nevidel som ju, ale vidím:

slzy vyskocia
z jej úsmevu, čo nesie na očiach.

Mohla jak striga prieletief na svojej metle
či ako upír v krvavejicom svetle
a tiež by jej každý uveril.

Mohla jak jasnovidná poetka hájna
do patelických jambov slova poskladaf,
že nové mesto vtane zo stareho
„priam proti pýche nepriateľa zlého” —

a tiež by pravdu vravela...

Na debničku si mohla stat jak pominik,
zadeklamovať v poze dôstojnej:

„Per me se va nella ciittà dolente” —

a nikto by sa nečudoval jej. —

Ach, mohla napokon, Klio a nie Klio,

skôr v sulkni Livius nepravý,

sadnú si na kameňe mŕtvej Varsavy

a hocí klincom, hocí na tehly

vyskrafať nápis.

„Odkeď hoľo založené mesto” — —

Lež ona — ináč:

Caj, čaj na predaj,

aj čerstvých buchát jestó!”

Zakladateľka! Pionierka! Muza!

Dnes — lomoz a klepot striaša celú Varsavu
tebe na slávu!

Dnes každý murarz každou novou tehlou

A všetky polské kraje — tetuška! tetuška! —

o tvorej večnosti vravia.

Volá dnes gdynský prístav

— sláva!

Volajú dieľne lodžské — sláva!

Sileske šachty a huty — sláva!

Vroclav — mesto vojvodské — sláva!

Stetín — mesto vojvodské — sláva!

Sláva královnej v korunie ruín,
to prosto v tebe slavia Varsavu!

Kreslil: S. Dusík

VŠETKYM KRAJANOM V NOVOM ROKU 1975 VEL'Á ZDRAVIA,
POHODY, PRAGOVNÝCH A OSOBNÝCH ÚSPĚCHOV
ZMIAJU
TV KSCAS A REDAKCIA ŽIVOT



PRED NAMI NOVÉ ÚLOHY, NOVÉ PERSPEKTÍV A NÁDEIE

(VÝŇATKY Z NOVOROČNÉHO ROZHLASOVО-
-TELEVÍZNEHO PREJAVU PRVEHO TAJOMníKA
VV DPPS EDWARDA ČIEREKA)

DRAHÍ RODÁCI!

Pozdravujem Vás z celého srdca v tento slavnostný silvestrovský večer. Je to vhodná príležitosť, aby sa zamyslieť nad vecami, spoločnými pre nás, Poliakov. Uplyvajúci rok bol pre Poľsko priezračný, bol to rok jeho ďalšieho a väčšieho stranneho rozvoja. Opäť sme urobili krok vpred na ceste lepšieho usporiadania ľudových a duševných potrieb a slobody. Udržali sme vysoké tempo rastu priemyselnej výroby a stavebnictva. Napriek ťažkým podmienkam a nevyhnutným stratám, dosiahli sme všeobecne dobrú úrodu v polnohospodárstve. Vznikli nové díla v oblasti, vedy, techniky.

DRAHÍ PRIATEĽA!

domujeme súrne potreby a napäť očakávania, ktoré esťetické
stále existujú v našom každennom živote. Toto vedomite
sa stane hlboko konštruktívne, keď vždy a všade, každý deň
sa na každom pracovisku, budeť ho prekúvať na vôle
tvorivej práce. Som preto ako národ, schopný. Posledný
rok, ako aj predchádzajúce roky, bol najlepším dokazom
týto našich možností. V našej spoločnosti je stále viazo
občianskej vyspelosti, rozumnej hospodárnosti, vzájomnej
solidarity a pocitu zodpovednosti za veci krajinu. V nasobin
živote sa stále viač ceni diecépliu, svedomitosť a kritickosť
mus voči zlu a nepravosti. Tieto vlastnosti mali by sme
dalej upotreňovať a zovšeobecňovať, nadvázať na ne v
praxi. (...)

Nachádzajúci rok bude rokom VII. zjazdu našej strany.
Som presvedčený, že na tento zjazd prideme s dobrými
výsledkami, s pocitom, že sme užtočne pre krajinu využili
historický čas, ktorý nám je daný.

- DRAHÍ PRIATELIA!

V uplynúacom roku ľudové Poľsko sa významne podie-
lalo na medzinárodnom dianí, na výstavbe trvalého mieru
Plodmi našej práce, dielami nášho umu, výsledkami na-
ších iniciatív, sime zvýšili účink a účinok k našej vlasti vo
svete. V tomto úsilí budeme pokračovať pre blaho Poľska
pre blaho všetkých národov.

V tejto slavnostnej chvíli naše najlepšie želania adresu-
jeme našim najbližším priateľom a spojencom, bratskému
sovietskemu národu a jeho komunistickej strane, ktorej
smela a dalekozraká politika dosahuje nové úspechy, vzdia-
lujúc od ľudstva nebezpečenstvo vojny a záhuby.

Pozdravujeme všetkých národy socialistického spoľočenstvá
všetkých našich priateľov, všetkých Ľudu dobrej vôle, kto-
rým je blízka vec mieru a pokroku!

Na prahu Nového roku obráťme naše myšlenky a cesty k našej socialistickej vlasti. Želajme si navzájom, aby rok 1975 bol priaznivý pre nás národ, pre svetový mier.

Srdcne želania venujme polskej robotníckej triede, bazarínikom, hutníkom, kovorobníkom, stavárom, polským rolníkom, inteligencoi, všetkým pracujúcim miest a vidieka ktorých veľké a favorívne úsilie rozhoduje o rozvoji našej krajiny.

Minoradne srdcne obráťme sa k poľským ženám, k našej mládeži! Vyjadrite úctu veteránom boja a práce! (...) Nech zdravie a štásie sprevádza Vaše domy a Vaše rodiny.

Bieť Ab urbe condita od Juliana Tuwina v preklade Vojtěcha Mihalíka, uvečeniná na stránke, vyšla v rámci edicie Pamätník, ktorú vydalo bratislavské vydavateľstvo Tatran pri príležnosti 30. výročia Českej ľudovej republiky. Aby sa čitateľia zoznámili s tvorivou prácou predkladateľa, predstavujeme originál súčasne s prekladom.

Na str. 8 a 9 si precítajte články o Varšave, ktorá prave 17. januara oslávi 30. výročie oslobodenia.

HOSPODÁRSKÉ ÚOHY 1975

UV KSCAS A REDAKCIA ŽIVOT

ZEIT

Rok 1975 je posledným rokom tohto päťročného plánu. Pre štyri roky, ktoré máme už za seba, bola charakteristická vysoká dynamičnosť rastu výroby a životnej úrovne spoločnosti. Výsledky a skúsenosti týchto rokov umožnili v decembri m.r. v Sejme tak stváriť spoločensko-hospodárky plán rozvoja krajiny v roku 1975, aby sa opäť dalo uspešne zrealizovať všetky ciele a úlohy.

šenie výdavkov štátu na finančné sociálne ciele o okolo 19%-. Je to najvyšší ukazovateľ v tejto päťročnici.

Plná realizácia hospodárskeho plánu je zavislá od mnohých činiteľov. Ale ľudskej posledných rokov ponkazujú na obrovskú úlohu spoločenskej aktivity v tejto oblasti. Pná vedomie cieľov vytvára súčasne pre splnenie náročných úloh aj v roku 1975.

AKÉ CIELE SI VYTÝČUJE PLÁN ROKU 1975.

— dosiahnuť ďalšie zlepšenie hmotných, sociálnych a kultúrnych podmienok života spoločnosti,

— pokračovať v dôlejšej výstavbe a modernizácii výrobného majetku,
— dosiahnuť výdatný pokrok v oblasti efektívnej hospodárenia,
— upevniť ekonomickú rovnováhu vo všetkých základných oblastiach hospodárstva.

Sú to úlohy reálne a splnitelné. Ich realizácia — v ktorej každý občan má svoje úlohy — snosičí žrebu na prahu budúcej pá-

fročnice socialistické Polské bude krajinou so značne väčším, kvalitatívne novým, výrobňom potenciálov, s vyššou úrovňou spoločenského blahopytu. Bude krajinou dobre pripravenou, aby v novej 5-ročnej 1976-1980 rýchlo krátkat po ceste pokroku a modernosti.

vzrášla o
rekrotia 30 q

o 70 jazykov.
ajú diela sú-
rov.

HÝ OBVVA-
nísku býva v
stavenom v
ia PZR.

**ZÁMOK VO
I opäť dávny
ne navštevo-
vá POLITIC-
IY PZRS A
NEDEĽA 12. MÁJA bola
dňom masového stranického
čieru. Do práce nastúpilo výše
2 mil. členov a kandidátov
PZRS a mnoho nestránikov.**

A VIÄDY
a schválený
čensko-hospo-
darskej
krakovskej
976—80.

**VEREINENÁ
kontě Ná-**

1. augusta
ajmízše dô-
é dôchodky,
prispevky pre
chovávajúcich

zdravotnej
3,8 mld zlo-

oslavu prišiel prvy tajomník
ÚV KSSR Leonid Brežnev.
V predvečer júlového svátku
boli odovzdané do prevádzky
Lazienkowská trasa a Vislo-
strada vo Varšave, Severný
prístav v Gdansku a stovky
nových objektov v celej krajině.

**LILÍK TRI ZÁ-
MÁJU** TRI VÝ-
ROČNÉ
právo, vodné
pracovníkovi.
RADA MINISTRÖV ROZ-
HODLA, že v roku 1975 ce-
jne. 22. júla konala sa v
hlavnom meste vojenská mani-
festácia mládeže.

o pracovných súdcoch. Nové komentovat v h. IÍKOV, osla- bala otvore- á baňa Šlask. ny základných potravin nebu- du zvýšené.

NAJVACŠIE ZRAŽKY za posledných 100 rokov zazna- menali v Poľsku v októbri min. r. V Krakove činili 1700 min (miesto 45 priemerne).

ÚSPĚŠNÝ ROZVOJ ČESKOSLOVENSKÉJ EKONOMIKY

Na záver minulého roku zasadil vo Vladislavskej sale pražského hradu Ústredný výbor Komunistickéj strany Československa, ktorý zhodnotil výsledky československého národného hospodárstva dosiahnuté v prebiehu terajšej páťročnice, schválil jeho ďalší rozvoj v roku 1975. Zároveň sa zaoberal širokým komplexom otázok, ktoré súvisia s pracou strany, s jej vnitorným životom a s plnením vedúcej úlohy strany v spoločnosti.

V uverejnených materiáloch zo zasadnutia plena UV KSC z obilia, teda o polovici viac, ako v r. 1970. Dobré výsledky dosiahol Československo aj v iných odvetviach poľnohospodárstva, ktoré je sebestačné vo výrobe milieka, masla, vajec a v podstate aj mäsa. Rýchlym tempom stúpa predaj priemyselných tovarov, dobrú úroveň má zásobovanie vnútorného trhu potravinami, udržuje sa stabilita ma-lohodnotných cien. Rýchle rastú peňažné príjmy obyvateľstva, ktorí sú zhruba o 15% vyššie a dosiahli priemerne 2 230 Kč mesačne. Oproti roku 1970 sa zvýšila spoločenská spotreba o 32% a dosiahla 6 300 Kč na jedného obyvateľa. Boli zvýšené aj nízke dochody, výraznej pomocí sa dostalo rodinám s deťmi a mladistvým. Rastú prostriedky pre rozvoj zdravotníctva, školstva a kultúry. V súčasnosti sa koná významný program na jednotlivých základniach, sa úspešne plnia a na niektorých úsekuoch i prekračujú a že dosiahnutie vermi vysoké podmienky a dobrú základnú plnenie ešte naroječnéjú ulohu v tomto roku. Rastie ekonomický potenciál ČSSR, a v súlade s dosahovanými výsledkami sa každým rokom zvýšuje nové zasadnutia československého hospodárstva. V rámci RVHP sa ČSSR podielala na mnohých dôležitých spoločných programoch, ktoré zabezpečovali národnému hospodárstvu dlhodobú stabilitu a spoločné využívanie energie, surovín, materiálov a výsledkov vedecko-tehnického rozvoja, ako aj spe-cializácia výroby a rozvoj zahraničného obchodu.

Konštatuju, že v rozvoji hospodárstva jednoznačne prevažujú pozitívne tendencie, že aktívita a iniciatíva pracujúcich vytvára priaznivé predpoklady pre ďalší rozvoj. UV KSC zároveň upozorňuje na nedostatky a problémy v československej ekonomike. Ide predovšetkým o ďalšiu tvorivú angažovanosť pracujúcich a výšiu kvalitu práce, hospodárenosť i efektívnosť vo výrobe a v každej činnosti, o pinú mobilizáciu existujúcich ēste rezerv pre ďalší rozvoj československej sociálistickej spoločnosti a jej ekonomiky. S tým súvisí aj efektívnejšie ovplyvňovanie technického pokroku a vedy vo výrobe a poľnohospodárstve, zvýšenie úrovne riadenia a vedenia hospodárstva na každom pracovisku a rýchle reagovanie na potreby vnitorného a zahraničného obchodu.

Oveľa rýchlejšie, ako predviadal plán, sa rozviajia priemyselná výroba, ktorá v porovnaní s r. 1970 vzrástla skoro o 29%, stavebné investície sú vyšše o 38%. Veľmi úspešne sa rozvíja poľnohospodárstvo. Rekordné výnosy v minulom roku umožnili poľnohospodárstvu v ČSSR zobrať po prvýkrát 10,6 milióna ton

obilia, teda o polovici viac, ako v r. 1970. Dobré výsledky dosiahol Československo aj v iných odvetviach poľnohospodárstva, ktoré je sebestačné vo výrobe milieka, masla, vajec a v podstate aj mäsa. Rýchlym tempom stúpa predaj priemyselných tovarov, dobrú úroveň má zásobovanie vnútorného trhu potravinami, udržuje sa stabilita ma-lohodnotných cien. Rýchle rastú peňažné príjmy obyvateľstva, ktorí sú zhruba o 15% vyššie a dosiahli priemerne 2 230 Kč mesačne. Oproti roku 1970 sa zvýšila spoločenská spotreba o 32% a dosiahla 6 300 Kč na jedného obyvateľa. Boli zvýšené aj nízke dochody, výraznej pomocí sa dostalo rodinám s deťmi a mladistvým. Rastú prostriedky pre rozvoj zdravotníctva, školstva a kultúry. V súčasnosti sa koná významný program na jednotlivých základniach, sa úspešne plnia a na niektorých úsekuoch i prekračujú a že dosiahnutie vermi vysoké podmienky a dobrú základnú plnenie ešte naroječnéjú ulohu v tomto roku. Rastie ekonomický potenciál ČSSR, a v súlade s dosahovanými výsledkami sa každým rokom zvýšuje nové zasadnutia československého hospodárstva. V rámci RVHP sa ČSSR podielala na mnohých dôležitých spoločných programoch, ktoré zabezpečovali národnému hospodárstvu dlhodobú stabilitu a spoločné využívanie energie, surovín, materiálov a výsledkov vedecko-tehnického rozvoja, ako aj spe-cializácia výroby a rozvoj zahraničného obchodu.

Konštatuju, že v rozvoji hospodárstva jednoznačne prevažujú pozitívne tendencie, že aktívita a iniciatíva pracujúcich vytvára priaznivé predpoklady pre ďalší rozvoj. UV KSC zároveň upozorňuje na nedostatky a problémy v československej ekonomike. Ide predovšetkým o ďalšiu tvorivú angažovanosť pracujúcich a výšiu kvality práce, hospodárenosť i efektívnosť vo výrobe a v každej činnosti, o pinú mobilizáciu existujúcich ēste rezerv pre ďalší rozvoj československej sociálistickej spoločnosti a jej ekonomiky. S tým súvisí aj efektívnejšie ovplyvňovanie technického pokroku a vedy vo výrobe a poľnohospodárstve, zvýšenie úrovne riadenia a vedenia hospodárstva na každom pracovisku a rýchle reagovanie na potreby vnitorného a zahraničného obchodu.

ADAM CHALUPEC

Snímka: Archív

** * *

** * *

** * *

** * *

** * *

** * *

** * *

** * *

** * *

** * *

** * *

** * *

** * *

** * *

** * *

** * *

** * *

** * *

** * *

** * *

** * *

** * *

** * *

** * *

obilia, teda o polovici viac, ako v r. 1970. Dobré výsledky dosiahol Československo aj v iných odvetviach poľnohospodárstva, ktoré je sebestačné vo výrobe milieka, masla, vajec a v podstate aj mäsa. Rýchlym tempom stúpa predaj priemyselných tovarov, dobrú úroveň má zásobovanie vnútorného trhu potravinami, udržuje sa stabilita ma-lohodnotných cien. Rýchle rastú peňažné príjmy obyvateľstva, ktorí sú zhruba o 15% vyššie a dosiahli priemerne 2 230 Kč mesačne. Oproti roku 1970 sa zvýšila spoločenská spotreba o 32% a dosiahla 6 300 Kč na jedného obyvateľa. Boli zvýšené aj nízke dochody, výraznej pomocí sa dostalo rodinám s deťmi a mladistvým. Rastú prostriedky pre rozvoj zdravotníctva, školstva a kultúry. V súčasnosti sa koná významný program na jednotlivých základniach, sa úspešne plnia a na niektorých úsekuoch i prekračujú a že dosiahnutie vermi vysoké podmienky a dobrú základnú plnenie ešte naroječnéjú ulohu v tomto roku. Rastie ekonomický potenciál ČSSR, a v súlade s dosahovanými výsledkami sa každým rokom zvýšuje nové zasadnutia československého hospodárstva. V rámci RVHP sa ČSSR podielala na mnohých dôležitých spoločných programoch, ktoré zabezpečovali národnému hospodárstvu dlhodobú stabilitu a spoločné využívanie energie, surovín, materiálov a výsledkov vedecko-tehnického rozvoja, ako aj spe-cializácia výroby a rozvoj zahraničného obchodu.

Konštatuju, že v rozvoji hospodárstva jednoznačne prevažujú pozitívne tendencie, že aktívita a iniciatíva pracujúcich vytvára priaznivé predpoklady pre ďalší rozvoj. UV KSC zároveň upozorňuje na nedostatky a problémy v československej ekonomike. Ide predovšetkým o ďalšiu tvorivú angažovanosť pracujúcich a výšiu kvality práce, hospodárenosť i efektívnosť vo výrobe a v každej činnosti, o pinú mobilizáciu existujúcich ēste rezerv pre ďalší rozvoj československej sociálistickej spoločnosti a jej ekonomiky. S tým súvisí aj efektívnejšie ovplyvňovanie technického pokroku a vedy vo výrobe a poľnohospodárstve, zvýšenie úrovne riadenia a vedenia hospodárstva na každom pracovisku a rýchle reagovanie na potreby vnitorného a zahraničného obchodu.

ADAM CHALUPEC

Snímka: Archív

** * *

** * *

** * *

** * *

** * *

** * *

** * *

** * *

** * *

** * *

** * *

** * *

** * *

** * *

** * *

** * *

** * *

** * *

** * *

** * *

** * *

** * *

** * *

obilia, teda o polovici viac, ako v r. 1970. Dobré výsledky dosiahol Československo aj v iných odvetviach poľnohospodárstva, ktoré je sebestačné vo výrobe milieka, masla, vajec a v podstate aj mäsa. Rýchlym tempom stúpa predaj priemyselných tovarov, dobrú úroveň má zásobovanie vnútorného trhu potravinami, udržuje sa stabilita ma-lohodnotných cien. Rýchle rastú peňažné príjmy obyvateľstva, ktorí sú zhruba o 15% vyššie a dosiahli priemerne 2 230 Kč mesačne. Oproti roku 1970 sa zvýšila spoločenská spotreba o 32% a dosiahla 6 300 Kč na jedného obyvateľa. Boli zvýšené aj nízke dochody, výraznej pomocí sa dostalo rodinám s deťmi a mladistvým. Rastú prostriedky pre rozvoj zdravotníctva, školstva a kultúry. V súčasnosti sa koná významný program na jednotlivých základniach, sa úspešne plnia a na niektorých úsekuoch i prekračujú a že dosiahnutie vermi vysoké podmienky a dobrú základnú plnenie ešte naroječnéjú ulohu v tomto roku. Rastie ekonomický potenciál ČSSR, a v súlade s dosahovanými výsledkami sa každým rokom zvýšuje nové zasadnutia československého hospodárstva. V rámci RVHP sa ČSSR podielala na mnohých dôležitých spoločných programoch, ktoré zabezpečovali národnému hospodárstvu dlhodobú stabilitu a spoločné využívanie energie, surovín, materiálov a výsledkov vedecko-tehnického rozvoja, ako aj spe-cializácia výroby a rozvoj zahraničného obchodu.

Konštatuju, že v rozvoji hospodárstva jednoznačne prevažujú pozitívne tendencie, že aktívita a iniciatíva pracujúcich vytvára priaznivé predpoklady pre ďalší rozvoj. UV KSC zároveň upozorňuje na nedostatky a problémy v československej ekonomike. Ide predovšetkým o ďalšiu tvorivú angažovanosť pracujúcich a výšiu kvality práce, hospodárenosť i efektívnosť vo výrobe a v každej činnosti, o pinú mobilizáciu existujúcich ēste rezerv pre ďalší rozvoj československej sociálistickej spoločnosti a jej ekonomiky. S tým súvisí aj efektívnejšie ovplyvňovanie technického pokroku a vedy vo výrobe a poľnohospodárstve, zvýšenie úrovne riadenia a vedenia hospodárstva na každom pracovisku a rýchle reagovanie na potreby vnitorného a zahraničného obchodu.

ADAM CHALUPEC

Snímka: Archív

** * *

** * *

** * *

** * *

** * *

** * *

** * *

** * *

** * *

** * *

** * *

** * *

** * *

** * *

** * *

** * *

** * *

** * *

** * *

** * *

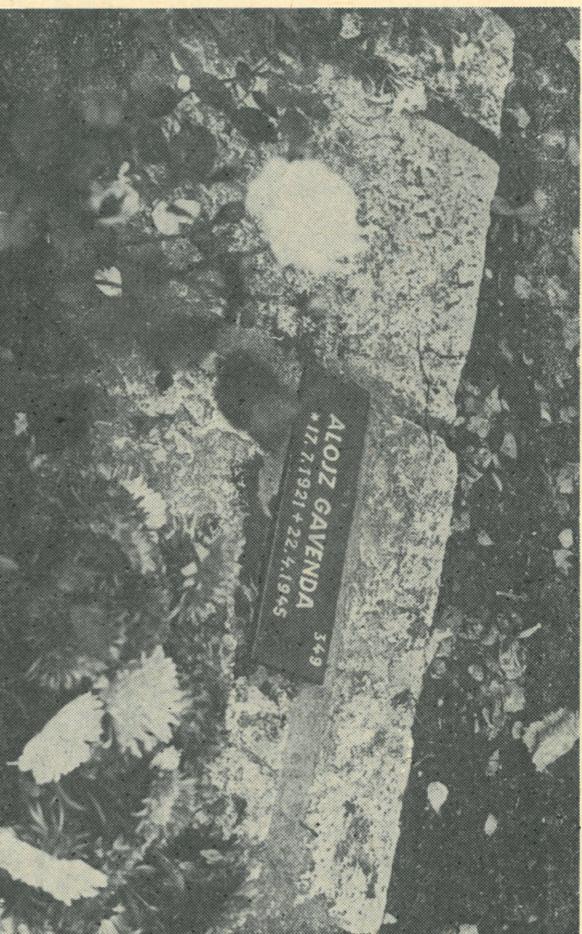
** * *

** * *

** * *

obilia, teda o polovici viac, ako v r. 1970. Dobré výsledky dosiahol Československo aj v iných odvetviach poľnohospodárstva, ktoré je sebestačné vo výrobe milieka, masla, vajec a v podstate aj mäsa. Rýchlym tempom stúpa predaj priemyselných tovarov, dobrú úroveň má zásobovanie vnútorného trhu potravinami, udržuje sa stabilita ma-lohodnotných cien. Rýchle rastú peňažné príjmy obyvateľstva, ktorí sú zhruba o 15% vyššie a dosiahli priemerne 2 230 Kč mesačne. Oproti roku 1970 sa zvýšila spoločenská spotreba o 32% a dosiahla 6 300 Kč na jedného obyvateľa. Boli zvýšené aj nízke dochody, výraznej pomocí sa dostalo rodinám s deťmi a mladistvým. Rastú prostriedky pre rozvoj zdravotníctva, školstva a kultúry. V súčasnosti sa koná významný program na jednotlivých základniach, sa úspešne plnia a na niektorých úsekuoch i prekračujú a že dosiahnutie vermi vysoké podmienky a dobrú základnú plnenie ešte naroječnéjú ulohu v tomto roku. Rastie ekonomický potenciál ČSSR, a v súlade s dosahovanými výsledkami sa každým rokom zvýšuje nové zasadnutia českoslovens

PAMÄTNÝ JANUÁR V NOVEJ BELE



Hrob Alojza Gavendu, bojovníka za slobodu, na Priecke. Snímka: M. Kaščevic

Bolo to pred tridsiatimi rokmi, na jeseň roku 1944. Nad násou dedinou, Novou Belou a nad celým okolím vieseli tažké mračna a nie také obyčajné. V diaľke stále dunelo a toto dumenie sa zo dna na deň približovalo. Elžiľ sa front. Esesáci biali Rudí, aby kopalí zákopy. Cím viac sa blížil front, tým boli bezohľadnejší.

Zo začiatku naši rodičia chodili kopej zákopy do Vyšných Liptovov; aby príši večas, museli vstávať o 3:00 hod.

v noci a ponáhlať sa, aby nedostali od Nemcov obuskom. Večer prichádzali veľmi unavení. Neskôr kopali zákopy na našom chotari. Tieto zákopy zničili väčša pol. Keď už nesťačili naši Rudia, Nemci zhádali mužov z celého okolia, zo Spišských Hanušoviec, Matiašoviec, Jezerska, Spišskej Starej Vsi, Fridmanu atď. Nemcov zo dňa na deň bolo viac a boli čoraz krutejší. Napriek tomu ludia sabotovali, lámalí čakany a lopaty, ničili náradie a ostatný materiál, ako drôt, klince a pod., rozhadzovali. Stale viac sme počuli o partizánoch, najmä po vypuknutí Slovenského narodeného povstania, a hľavne potom, keď do čiasťočnom potlačení SNP nuseli ustúpiť do hôr. Prišli aj do Krem-

zani chceli prejsť do Novej Belej a ďalej, práve v čase, keď sa Rudia vracali z jarmorku v Sp. Starej Vsi. Partizáni sa k nim pripojili a spoločne pokračovali v ceste. Ale Nemci si to všimli a začali do nich strieľať. V boji, ktorý sa vtedy rozpríbal, padol jeden občan Novej Belej — Ľudvik Škvarek, druhý — Sylvester Šoltys bol tažko ranený a hoči ho dopravili do nemocnice v Novom Targu, svojmu zraneniu podľahol. Treťim zabitým bol slovenský partizán Eduard Toth od Trebišova.

Prišla zima. Dňa 26. januára 1945 začali u nás boje. Naša dedinka bola obsadená Nemcami, zatiaľ čo vo vzia-

do to večer 5. októbra 1944. Partizáni chceli prejsť do Novej Belej a ďalej, práve v čase, keď sa Rudia vracali z jarmorku v Sp. Starej Vsi. Partizáni sa k nim pripojili a spoločne pokračovali v ceste. Ale Nemci si nevšimli a začali do nich strieľať. V boji, ktorý sa vtedy rozpríbal, padol jeden občan Novej Belej — Ľudvik Škvarek, druhý — Sylvester Šoltys bol tažko ranený a hoči ho dopravili do nemocnice v Novom Targu, svojmu zraneniu podľahol. Treťim zabitým bol slovenský partizán Eduard Toth od Trebišova.

Prišla zima. Dňa 26. januára 1945 začali u nás boje. Naša dedinka bola obsadená Nemcami, zatiaľ čo vo vzia-

lenosti asi 1 km, v lese Bore, boli sovietske vojská, ktoré postupovali od Sp. Starej Vsi smere na Nový Targ.

Bol to veru krutý boj... Nemci nechceli ustúpiť a bránili sa v zákopoch. Pačba trvala tri dni. Obec by urpela ešte väčšie straty, naštastie zaťahala na ľetadla, ktoré bombardovali okolité obce, nad našou dedinou len preleteli. Novobelca — starci, ženy a deti, sa skrývali pred náletmi a pred Nemcami v pivničach. Muži a mlatenci boli povádzení v okolitých lesoch, najmä vo Fridmanskom hrdinu až keď front prešiel.

Bole to večer 5. októbra 1944. Partizáni chceli prejsť do Novej Belej a ďalej, práve v čase, keď sa Rudia vracali z jarmorku v Sp. Starej Vsi. Partizáni sa k nim pripojili a spoločne pokračovali v ceste. Ale Nemci si nevšimli a začali do nich strieľať. V boji, ktorý sa vtedy rozpríbal, padol jeden občan Novej Belej — Ľudvik Škvarek, druhý — Sylvester Šoltys bol tažko ranený a hoči ho dopravili do nemocnice v Novom Targu, svojmu zraneniu podľahol. Treťim zabitým bol slovenský partizán Eduard Toth od Trebišova.

Prišla zima. Dňa 26. januára 1945 začali u nás boje. Naša dedinka bola obsadená Nemcami, zatiaľ čo vo vzia-

lenosti asi 1 km, v lese Bore, boli sovietske vojská, ktoré postupovali od Sp. Starej Vsi smere na Nový Targ.

Bol to veru krutý boj... Nemci nechceli ustúpiť a bránili sa v zákopoch. Pačba trvala tri dni. Obec by urpela ešte väčšie straty, naštastie zaťahala na ľetadla, ktoré bombardovali okolité obce, nad našou dedinou len preleteli. Novobelca — starci, ženy a deti, sa skrývali pred náletmi a pred Nemcami v pivničach. Muži a mlatenci boli povádzení v okolitých lesoch, najmä vo Fridmanskom hrdinu až keď front prešiel.

Bole to večer 5. októbra 1944. Partizáni chceli prejsť do Novej Belej a ďalej, práve v čase, keď sa Rudia vracali z jarmorku v Sp. Starej Vsi. Partizáni sa k nim pripojili a spoločne pokračovali v ceste. Ale Nemci si nevšimli a začali do nich strieľať. V boji, ktorý sa vtedy rozpríbal, padol jeden občan Novej Belej — Ľudvik Škvarek, druhý — Sylvester Šoltys bol tažko ranený a hoči ho dopravili do nemocnice v Novom Targu, svojmu zraneniu podľahol. Treťim zabitým bol slovenský partizán Eduard Toth od Trebišova.

Prišla zima. Dňa 26. januára 1945 začali u nás boje. Naša dedinka bola obsadená Nemcami, zatiaľ čo vo vzia-

lenosti asi 1 km, v lese Bore, boli sovietske vojská, ktoré postupovali od Sp. Starej Vsi smere na Nový Targ.

Bol to veru krutý boj... Nemci nechceli ustúpiť a bránili sa v zákopoch. Pačba trvala tri dni. Obec by urpela ešte väčšie straty, naštastie zaťahala na ľetadla, ktoré bombardovali okolité obce, nad našou dedinou len preleteli. Novobelca — starci, ženy a deti, sa skrývali pred náletmi a pred Nemcami v pivničach. Muži a mlatenci boli povádzení v okolitých lesoch, najmä vo Fridmanskom hrdinu až keď front prešiel.

Bole to večer 5. októbra 1944. Partizáni chceli prejsť do Novej Belej a ďalej, práve v čase, keď sa Rudia vracali z jarmorku v Sp. Starej Vsi. Partizáni sa k nim pripojili a spoločne pokračovali v ceste. Ale Nemci si nevšimli a začali do nich strieľať. V boji, ktorý sa vtedy rozpríbal, padol jeden občan Novej Belej — Ľudvik Škvarek, druhý — Sylvester Šoltys bol tažko ranený a hoči ho dopravili do nemocnice v Novom Targu, svojmu zraneniu podľahol. Treťim zabitým bol slovenský partizán Eduard Toth od Trebišova.

Prišla zima. Dňa 26. januára 1945 začali u nás boje. Naša dedinka bola obsadená Nemcami, zatiaľ čo vo vzia-

lenosti asi 1 km, v lese Bore, boli sovietske vojská, ktoré postupovali od Sp. Starej Vsi smere na Nový Targ.

Bol to veru krutý boj... Nemci nechceli ustúpiť a bránili sa v zákopoch. Pačba trvala tri dni. Obec by urpela ešte väčšie straty, naštastie zaťahala na ľetadla, ktoré bombardovali okolité obce, nad našou dedinou len preleteli. Novobelca — starci, ženy a deti, sa skrývali pred náletmi a pred Nemcami v pivničach. Muži a mlatenci boli povádzení v okolitých lesoch, najmä vo Fridmanskom hrdinu až keď front prešiel.

Bole to večer 5. októbra 1944. Partizáni chceli prejsť do Novej Belej a ďalej, práve v čase, keď sa Rudia vracali z jarmorku v Sp. Starej Vsi. Partizáni sa k nim pripojili a spoločne pokračovali v ceste. Ale Nemci si nevšimli a začali do nich strieľať. V boji, ktorý sa vtedy rozpríbal, padol jeden občan Novej Belej — Ľudvik Škvarek, druhý — Sylvester Šoltys bol tažko ranený a hoči ho dopravili do nemocnice v Novom Targu, svojmu zraneniu podľahol. Treťim zabitým bol slovenský partizán Eduard Toth od Trebišova.

Prišla zima. Dňa 26. januára 1945 začali u nás boje. Naša dedinka bola obsadená Nemcami, zatiaľ čo vo vzia-

lenosti asi 1 km, v lese Bore, boli sovietske vojská, ktoré postupovali od Sp. Starej Vsi smere na Nový Targ.

Bol to veru krutý boj... Nemci nechceli ustúpiť a bránili sa v zákopoch. Pačba trvala tri dni. Obec by urpela ešte väčšie straty, naštastie zaťahala na ľetadla, ktoré bombardovali okolité obce, nad našou dedinou len preleteli. Novobelca — starci, ženy a deti, sa skrývali pred náletmi a pred Nemcami v pivničach. Muži a mlatenci boli povádzení v okolitých lesoch, najmä vo Fridmanskom hrdinu až keď front prešiel.

Bole to večer 5. októbra 1944. Partizáni chceli prejsť do Novej Belej a ďalej, práve v čase, keď sa Rudia vracali z jarmorku v Sp. Starej Vsi. Partizáni sa k nim pripojili a spoločne pokračovali v ceste. Ale Nemci si nevšimli a začali do nich strieľať. V boji, ktorý sa vtedy rozpríbal, padol jeden občan Novej Belej — Ľudvik Škvarek, druhý — Sylvester Šoltys bol tažko ranený a hoči ho dopravili do nemocnice v Novom Targu, svojmu zraneniu podľahol. Treťim zabitým bol slovenský partizán Eduard Toth od Trebišova.

Prišla zima. Dňa 26. januára 1945 začali u nás boje. Naša dedinka bola obsadená Nemcami, zatiaľ čo vo vzia-

lenosti asi 1 km, v lese Bore, boli sovietske vojská, ktoré postupovali od Sp. Starej Vsi smere na Nový Targ.

Bol to veru krutý boj... Nemci nechceli ustúpiť a bránili sa v zákopoch. Pačba trvala tri dni. Obec by urpela ešte väčšie straty, naštastie zaťahala na ľetadla, ktoré bombardovali okolité obce, nad našou dedinou len preleteli. Novobelca — starci, ženy a deti, sa skrývali pred náletmi a pred Nemcami v pivničach. Muži a mlatenci boli povádzení v okolitých lesoch, najmä vo Fridmanskom hrdinu až keď front prešiel.

Bole to večer 5. októbra 1944. Partizáni chceli prejsť do Novej Belej a ďalej, práve v čase, keď sa Rudia vracali z jarmorku v Sp. Starej Vsi. Partizáni sa k nim pripojili a spoločne pokračovali v ceste. Ale Nemci si nevšimli a začali do nich strieľať. V boji, ktorý sa vtedy rozpríbal, padol jeden občan Novej Belej — Ľudvik Škvarek, druhý — Sylvester Šoltys bol tažko ranený a hoči ho dopravili do nemocnice v Novom Targu, svojmu zraneniu podľahol. Treťim zabitým bol slovenský partizán Eduard Toth od Trebišova.

Prišla zima. Dňa 26. januára 1945 začali u nás boje. Naša dedinka bola obsadená Nemcami, zatiaľ čo vo vzia-

lenosti asi 1 km, v lese Bore, boli sovietske vojská, ktoré postupovali od Sp. Starej Vsi smere na Nový Targ.

Bol to veru krutý boj... Nemci nechceli ustúpiť a bránili sa v zákopoch. Pačba trvala tri dni. Obec by urpela ešte väčšie straty, naštastie zaťahala na ľetadla, ktoré bombardovali okolité obce, nad našou dedinou len preleteli. Novobelca — starci, ženy a deti, sa skrývali pred náletmi a pred Nemcami v pivničach. Muži a mlatenci boli povádzení v okolitých lesoch, najmä vo Fridmanskom hrdinu až keď front prešiel.

Bole to večer 5. októbra 1944. Partizáni chceli prejsť do Novej Belej a ďalej, práve v čase, keď sa Rudia vracali z jarmorku v Sp. Starej Vsi. Partizáni sa k nim pripojili a spoločne pokračovali v ceste. Ale Nemci si nevšimli a začali do nich strieľať. V boji, ktorý sa vtedy rozpríbal, padol jeden občan Novej Belej — Ľudvik Škvarek, druhý — Sylvester Šoltys bol tažko ranený a hoči ho dopravili do nemocnice v Novom Targu, svojmu zraneniu podľahol. Treťim zabitým bol slovenský partizán Eduard Toth od Trebišova.

Prišla zima. Dňa 26. januára 1945 začali u nás boje. Naša dedinka bola obsadená Nemcami, zatiaľ čo vo vzia-

lenosti asi 1 km, v lese Bore, boli sovietske vojská, ktoré postupovali od Sp. Starej Vsi smere na Nový Targ.

Bol to veru krutý boj... Nemci nechceli ustúpiť a bránili sa v zákopoch. Pačba trvala tri dni. Obec by urpela ešte väčšie straty, naštastie zaťahala na ľetadla, ktoré bombardovali okolité obce, nad našou dedinou len preleteli. Novobelca — starci, ženy a deti, sa skrývali pred náletmi a pred Nemcami v pivničach. Muži a mlatenci boli povádzení v okolitých lesoch, najmä vo Fridmanskom hrdinu až keď front prešiel.

Bole to večer 5. októbra 1944. Partizáni chceli prejsť do Novej Belej a ďalej, práve v čase, keď sa Rudia vracali z jarmorku v Sp. Starej Vsi. Partizáni sa k nim pripojili a spoločne pokračovali v ceste. Ale Nemci si nevšimli a začali do nich strieľať. V boji, ktorý sa vtedy rozpríbal, padol jeden občan Novej Belej — Ľudvik Škvarek, druhý — Sylvester Šoltys bol tažko ranený a hoči ho dopravili do nemocnice v Novom Targu, svojmu zraneniu podľahol. Treťim zabitým bol slovenský partizán Eduard Toth od Trebišova.

Prišla zima. Dňa 26. januára 1945 začali u nás boje. Naša dedinka bola obsadená Nemcami, zatiaľ čo vo vzia-

lenosti asi 1 km, v lese Bore, boli sovietske vojská, ktoré postupovali od Sp. Starej Vsi smere na Nový Targ.

Bol to veru krutý boj... Nemci nechceli ustúpiť a bránili sa v zákopoch. Pačba trvala tri dni. Obec by urpela ešte väčšie straty, naštastie zaťahala na ľetadla, ktoré bombardovali okolité obce, nad našou dedinou len preleteli. Novobelca — starci, ženy a deti, sa skrývali pred náletmi a pred Nemcami v pivničach. Muži a mlatenci boli povádzení v okolitých lesoch, najmä vo Fridmanskom hrdinu až keď front prešiel.

Bole to večer 5. októbra 1944. Partizáni chceli prejsť do Novej Belej a ďalej, práve v čase, keď sa Rudia vracali z jarmorku v Sp. Starej Vsi. Partizáni sa k nim pripojili a spoločne pokračovali v ceste. Ale Nemci si nevšimli a začali do nich strieľať. V boji, ktorý sa vtedy rozpríbal, padol jeden občan Novej Belej — Ľudvik Škvarek, druhý — Sylvester Šoltys bol tažko ranený a hoči ho dopravili do nemocnice v Novom Targu, svojmu zraneniu podľahol. Treťim zabitým bol slovenský partizán Eduard Toth od Trebišova.

Prišla zima. Dňa 26. januára 1945 začali u nás boje. Naša dedinka bola obsadená Nemcami, zatiaľ čo vo vzia-

lenosti asi 1 km, v lese Bore, boli sovietske vojská, ktoré postupovali od Sp. Starej Vsi smere na Nový Targ.

Bol to veru krutý boj... Nemci nechceli ustúpiť a bránili sa v zákopoch. Pačba trvala tri dni. Obec by urpela ešte väčšie straty, naštastie zaťahala na ľetadla, ktoré bombardovali okolité obce, nad našou dedinou len preleteli. Novobelca — starci, ženy a deti, sa skrývali pred náletmi a pred Nemcami v pivničach. Muži a mlatenci boli povádzení v okolitých lesoch, najmä vo Fridmanskom hrdinu až keď front prešiel.

Bole to večer 5. októbra 1944. Partizáni chceli prejsť do Novej Belej a ďalej, práve v čase, keď sa Rudia vracali z jarmorku v Sp. Starej Vsi. Partizáni sa k nim pripojili a spoločne pokračovali v ceste. Ale Nemci si nevšimli a začali do nich strieľať. V boji, ktorý sa vtedy rozpríbal, padol jeden občan Novej Belej — Ľudvik Škvarek, druhý — Sylvester Šoltys bol tažko ranený a hoči ho dopravili do nemocnice v Novom Targu, svojmu zraneniu podľahol. Treťim zabitým bol slovenský partizán Eduard Toth od Trebišova.

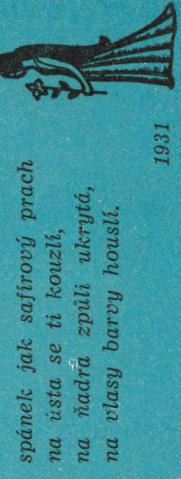
Prišla zima. Dňa 26. januára 1945 zač

K. I. GALCZYŃSKI PRSTEM OTÁCÍS PLANETY

23.I.1905 se narodil významný polský básník, lyrik a satírik Konstanty Ildefons Galczyński (zemřel 6.XII.1953).

Když končím práci, to zas ty tajemná ke mně chvátas —

PŘELOŽIL JAN PILÁR



a já se učím hvězdárství na hvězdnatých tvých patách;

spánek jak sejširový prach na ústa se ti kouzlí,

na nádrá žpuli ukrytá,

na vlasy barvy houšti.

1931

NA MARGO JEDNEJ REPORTÁŽE

V týdeníku Polityka č. 38, zo dnia 21. septembra m.r. sme si prečítali zaujímavú reportáž od Wiesława Grzegorzewského „Wielikam sie w forajach po Polsku“ pozerajuč na očami cudzieho novinára, ktorý Poliakov nemá príliš rád, ale ani nie je voči nim nejaký zožľásť predpojatý. Formu, ktorú si W. Grzegorzewski zvolil pre svoju reportáž je zaujímavá a nová. Cestujúc po Bielostockom vojvodstve nájdeme doslovo ani zmienku o spomínaných otázkach, iba suché a banálne výpočty. Národnostné menešiny v Polsku tvoria jedno percento obyvateľstva, avšak toto jedno percento skoro veľku hýva v Bielostockom vojvodstve, kde už čini väčší podiel. Križenie kultúr obohatuje a spestruje spoločenskú pano-rámu tejto zeme. Monografia o tom mičí, aj keď sa o tom hovori v každej polskej encyklopédii. Je to možné, že západní ľudia sú vysvetlili väčšie poznania a pozorovania spoločensko-kultúrnych konfliktov a premien? Vôľkedy bolo Poľsko krajino kritizovanou kvitnucou etno-písom:

„Cestujúc po Poľsku zamiloval som sa do Bielostocka.

Sú tam neobývajné prastaré lesy a krištálové jazerá, sú šachtičné dedinky, dnes už sedliacke, ktorých obyvajelia sa odovlávali na privilegia, obdržané od kráľov v 16. storočí, sú archeologicke relikty piečiatka platiňa priamo, rovno prosto, rovno ťažidlo, ktoré tam žijú.

Prečítajme si, čo o nich napísal:

„Cestujúc po Poľsku zamiloval som sa do Bielostocka.

Sú tam neobývajné prastaré lesy a krištálové jazerá, sú šachtičné dedinky, dnes už sedliacke, ktorých obyvajelia sa odovlávali na privilegia, obdržané od kráľov v 16. storočí, sú archeologicke relikty piečiatka platiňa priamo, rovno prosto, rovno ťažidlo, ktoré tam žijú.

„Cestujúc po Poľsku zamiloval som sa do Bielostocka.

Sú tam neobývajné prastaré lesy a krištálové jazerá, sú šachtičné dedinky, dnes už sedliacke, ktorých obyvajelia sa odovlávali na privilegia, obdržané od kráľov v 16. storočí, sú archeologicke relikty piečiatka platiňa priamo, rovno prosto, rovno ťažidlo, ktoré tam žijú.

„Cestujúc po Poľsku zamiloval som sa do Bielostocka.

Sú tam neobývajné prastaré lesy a krištálové jazerá, sú šachtičné dedinky, dnes už sedliacke, ktorých obyvajelia sa odovlávali na privilegia, obdržané od kráľov v 16. storočí, sú archeologicke relikty piečiatka platiňa priamo, rovno prosto, rovno ťažidlo, ktoré tam žijú.

„Cestujúc po Poľsku zamiloval som sa do Bielostocka.

Sú tam neobývajné prastaré lesy a krištálové jazerá, sú šachtičné dedinky, dnes už sedliacke, ktorých obyvajelia sa odovlávali na privilegia, obdržané od kráľov v 16. storočí, sú archeologicke relikty piečiatka platiňa priamo, rovno prosto, rovno ťažidlo, ktoré tam žijú.

„Cestujúc po Poľsku zamiloval som sa do Bielostocka.

Sú tam neobývajné prastaré lesy a krištálové jazerá, sú šachtičné dedinky, dnes už sedliacke, ktorých obyvajelia sa odovlávali na privilegia, obdržané od kráľov v 16. storočí, sú archeologicke relikty piečiatka platiňa priamo, rovno prosto, rovno ťažidlo, ktoré tam žijú.

„Cestujúc po Poľsku zamiloval som sa do Bielostocka.

Sú tam neobývajné prastaré lesy a krištálové jazerá, sú šachtičné dedinky, dnes už sedliacke, ktorých obyvajelia sa odovlávali na privilegia, obdržané od kráľov v 16. storočí, sú archeologicke relikty piečiatka platiňa priamo, rovno prosto, rovno ťažidlo, ktoré tam žijú.

„Cestujúc po Poľsku zamiloval som sa do Bielostocka.

Sú tam neobývajné prastaré lesy a krištálové jazerá, sú šachtičné dedinky, dnes už sedliacke, ktorých obyvajelia sa odovlávali na privilegia, obdržané od kráľov v 16. storočí, sú archeologicke relikty piečiatka platiňa priamo, rovno prosto, rovno ťažidlo, ktoré tam žijú.

„Cestujúc po Poľsku zamiloval som sa do Bielostocka.

Sú tam neobývajné prastaré lesy a krištálové jazerá, sú šachtičné dedinky, dnes už sedliacke, ktorých obyvajelia sa odovlávali na privilegia, obdržané od kráľov v 16. storočí, sú archeologicke relikty piečiatka platiňa priamo, rovno prosto, rovno ťažidlo, ktoré tam žijú.

„Cestujúc po Poľsku zamiloval som sa do Bielostocka.

Sú tam neobývajné prastaré lesy a krištálové jazerá, sú šachtičné dedinky, dnes už sedliacke, ktorých obyvajelia sa odovlávali na privilegia, obdržané od kráľov v 16. storočí, sú archeologicke relikty piečiatka platiňa priamo, rovno prosto, rovno ťažidlo, ktoré tam žijú.

„Cestujúc po Poľsku zamiloval som sa do Bielostocka.

Sú tam neobývajné prastaré lesy a krištálové jazerá, sú šachtičné dedinky, dnes už sedliacke, ktorých obyvajelia sa odovlávali na privilegia, obdržané od kráľov v 16. storočí, sú archeologicke relikty piečiatka platiňa priamo, rovno prosto, rovno ťažidlo, ktoré tam žijú.

„Cestujúc po Poľsku zamiloval som sa do Bielostocka.

Sú tam neobývajné prastaré lesy a krištálové jazerá, sú šachtičné dedinky, dnes už sedliacke, ktorých obyvajelia sa odovlávali na privilegia, obdržané od kráľov v 16. storočí, sú archeologicke relikty piečiatka platiňa priamo, rovno prosto, rovno ťažidlo, ktoré tam žijú.

„Cestujúc po Poľsku zamiloval som sa do Bielostocka.

Sú tam neobývajné prastaré lesy a krištálové jazerá, sú šachtičné dedinky, dnes už sedliacke, ktorých obyvajelia sa odovlávali na privilegia, obdržané od kráľov v 16. storočí, sú archeologicke relikty piečiatka platiňa priamo, rovno prosto, rovno ťažidlo, ktoré tam žijú.

„Cestujúc po Poľsku zamiloval som sa do Bielostocka.

Sú tam neobývajné prastaré lesy a krištálové jazerá, sú šachtičné dedinky, dnes už sedliacke, ktorých obyvajelia sa odovlávali na privilegia, obdržané od kráľov v 16. storočí, sú archeologicke relikty piečiatka platiňa priamo, rovno prosto, rovno ťažidlo, ktoré tam žijú.

„Cestujúc po Poľsku zamiloval som sa do Bielostocka.

Sú tam neobývajné prastaré lesy a krištálové jazerá, sú šachtičné dedinky, dnes už sedliacke, ktorých obyvajelia sa odovlávali na privilegia, obdržané od kráľov v 16. storočí, sú archeologicke relikty piečiatka platiňa priamo, rovno prosto, rovno ťažidlo, ktoré tam žijú.

„Cestujúc po Poľsku zamiloval som sa do Bielostocka.

Sú tam neobývajné prastaré lesy a krištálové jazerá, sú šachtičné dedinky, dnes už sedliacke, ktorých obyvajelia sa odovlávali na privilegia, obdržané od kráľov v 16. storočí, sú archeologicke relikty piečiatka platiňa priamo, rovno prosto, rovno ťažidlo, ktoré tam žijú.

„Cestujúc po Poľsku zamiloval som sa do Bielostocka.

Sú tam neobývajné prastaré lesy a krištálové jazerá, sú šachtičné dedinky, dnes už sedliacke, ktorých obyvajelia sa odovlávali na privilegia, obdržané od kráľov v 16. storočí, sú archeologicke relikty piečiatka platiňa priamo, rovno prosto, rovno ťažidlo, ktoré tam žijú.

„Cestujúc po Poľsku zamiloval som sa do Bielostocka.

Sú tam neobývajné prastaré lesy a krištálové jazerá, sú šachtičné dedinky, dnes už sedliacke, ktorých obyvajelia sa odovlávali na privilegia, obdržané od kráľov v 16. storočí, sú archeologicke relikty piečiatka platiňa priamo, rovno prosto, rovno ťažidlo, ktoré tam žijú.

„Cestujúc po Poľsku zamiloval som sa do Bielostocka.

Sú tam neobývajné prastaré lesy a krištálové jazerá, sú šachtičné dedinky, dnes už sedliacke, ktorých obyvajelia sa odovlávali na privilegia, obdržané od kráľov v 16. storočí, sú archeologicke relikty piečiatka platiňa priamo, rovno prosto, rovno ťažidlo, ktoré tam žijú.

„Cestujúc po Poľsku zamiloval som sa do Bielostocka.

Sú tam neobývajné prastaré lesy a krištálové jazerá, sú šachtičné dedinky, dnes už sedliacke, ktorých obyvajelia sa odovlávali na privilegia, obdržané od kráľov v 16. storočí, sú archeologicke relikty piečiatka platiňa priamo, rovno prosto, rovno ťažidlo, ktoré tam žijú.

„Cestujúc po Poľsku zamiloval som sa do Bielostocka.

Sú tam neobývajné prastaré lesy a krištálové jazerá, sú šachtičné dedinky, dnes už sedliacke, ktorých obyvajelia sa odovlávali na privilegia, obdržané od kráľov v 16. storočí, sú archeologicke relikty piečiatka platiňa priamo, rovno prosto, rovno ťažidlo, ktoré tam žijú.

„Cestujúc po Poľsku zamiloval som sa do Bielostocka.

Sú tam neobývajné prastaré lesy a krištálové jazerá, sú šachtičné dedinky, dnes už sedliacke, ktorých obyvajelia sa odovlávali na privilegia, obdržané od kráľov v 16. storočí, sú archeologicke relikty piečiatka platiňa priamo, rovno prosto, rovno ťažidlo, ktoré tam žijú.

„Cestujúc po Poľsku zamiloval som sa do Bielostocka.

Sú tam neobývajné prastaré lesy a krištálové jazerá, sú šachtičné dedinky, dnes už sedliacke, ktorých obyvajelia sa odovlávali na privilegia, obdržané od kráľov v 16. storočí, sú archeologicke relikty piečiatka platiňa priamo, rovno prosto, rovno ťažidlo, ktoré tam žijú.

„Cestujúc po Poľsku zamiloval som sa do Bielostocka.

Sú tam neobývajné prastaré lesy a krištálové jazerá, sú šachtičné dedinky, dnes už sedliacke, ktorých obyvajelia sa odovlávali na privilegia, obdržané od kráľov v 16. storočí, sú archeologicke relikty piečiatka platiňa priamo, rovno prosto, rovno ťažidlo, ktoré tam žijú.

„Cestujúc po Poľsku zamiloval som sa do Bielostocka.

Sú tam neobývajné prastaré lesy a krištálové jazerá, sú šachtičné dedinky, dnes už sedliacke, ktorých obyvajelia sa odovlávali na privilegia, obdržané od kráľov v 16. storočí, sú archeologicke relikty piečiatka platiňa priamo, rovno prosto, rovno ťažidlo, ktoré tam žijú.

„Cestujúc po Poľsku zamiloval som sa do Bielostocka.

Sú tam neobývajné prastaré lesy a krištálové jazerá, sú šachtičné dedinky, dnes už sedliacke, ktorých obyvajelia sa odovlávali na privilegia, obdržané od kráľov v 16. storočí, sú archeologicke relikty piečiatka platiňa priamo, rovno prosto, rovno ťažidlo, ktoré tam žijú.

„Cestujúc po Poľsku zamiloval som sa do Bielostocka.

Sú tam neobývajné prastaré lesy a krištálové jazerá, sú šachtičné dedinky, dnes už sedliacke, ktorých obyvajelia sa odovlávali na privilegia, obdržané od kráľov v 16. storočí, sú archeologicke relikty piečiatka platiňa priamo, rovno prosto, rovno ťažidlo, ktoré tam žijú.

„Cestujúc po Poľsku zamiloval som sa do Bielostocka.

Sú tam neobývajné prastaré lesy a krištálové jazerá, sú šachtičné dedinky, dnes už sedliacke, ktorých obyvajelia sa odovlávali na privilegia, obdržané od kráľov v 16. storočí, sú archeologicke relikty piečiatka platiňa priamo, rovno prosto, rovno ťažidlo, ktoré tam žijú.

„Cestujúc po Poľsku zamiloval som sa do Bielostocka.

Sú tam neobývajné prastaré lesy a krištálové jazerá, sú šachtičné dedinky, dnes už sedliacke, ktorých obyvajelia sa odovlávali na privilegia, obdržané od kráľov v 16. storočí, sú archeologicke relikty piečiatka platiňa priamo, rovno prosto, rovno ťažidlo, ktoré tam žijú.

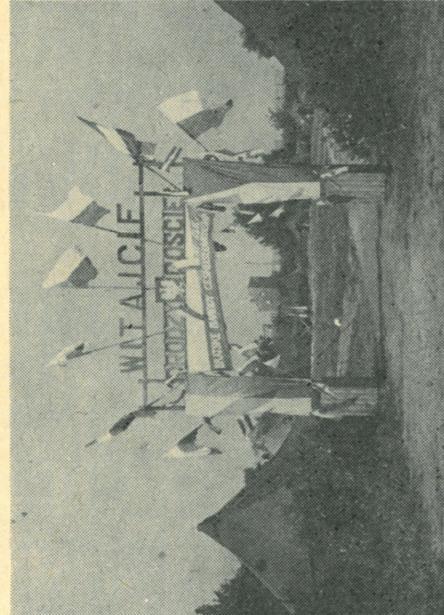
„Cestujúc po Poľsku zamiloval som sa do Bielostocka.

Sú tam neobývajné prastaré lesy a krištálové jazerá, sú šachtičné dedinky, dnes už sedliacke, ktorých obyvajelia sa odovlávali na privilegia, obdržané od kráľov v 16. storočí, sú archeologicke relikty piečiatka platiňa priamo, rovno prosto, rovno ťažidlo, ktoré tam žijú.

„Cestujúc po Poľsku zamiloval som sa do Bielostocka.

Sú tam neobývajné prastaré lesy a krištálové jazerá, sú šachtičné dedinky, dnes už sedliacke, ktorých obyvajelia sa odovlávali na privilegia, obdržané od kr

OSŤOSEN



Brama do základny Mezinárodních mládežnických brigád v parku Traugutta, vyzdobenou na uvítání česko-slovenské mládeže



Již historický snímek (rok 1947) — čeští studenti pomáhají budovat rozborenou Varsavu

Varsava, má láska... Libí se mi tento název rubriky v názvu populární varšavský „Ekspress Wieczorowy“ uveřejňuje vzpomínky na naše hlavní město. Na lednu 1975 připadá 30. výročí osvobození Varšavy. Píší tento článek pro naš časopis na rozhraní listopadu a prosince 1974. Což kdybysthom se vrátili do doby před třiceti lety a zavzpomínali si? V onech dnech byla situace ve Varšavě následující: Do osvobození města, zbývaly ještě dva měsíce. Ve čtvrti Praga, která již byla osvobozena Sovětskou armádou a Vojskem polským se žilo normálním poválečným životem. Avšak levý břeh Visly byl ještě v rukou hitlerovců. Podívajme se přes řeku co se dělalo na jejím levém břehu.

„Ve Varšavě jsou ještě lidé. Dalekohledem lze zahlédnout sem tam chodce písečního se úkrajdrem, podél zdí, někdy i hluček lidí v rozbořených ulicích. Tyto skupinky často doprovázejí esesáci... Kolik obyvatel se zachránilo ve sklepech? Komu se podařilo ukryt se dnes před násilným vysídlením? Na to lze stěží odpovědět...“

Tato slova jsem přeprsal z tehdejšího „Zycia Warszawy“, v němž byla uveřejněna odpověď jednoho odvážlivce, který se vypravil přes Vislu: Jak to tam vypadá? „Město je strašlivě zmícené... Připomíná ruiny starožitného města po nepředstavitelném požáru. Život ve městě vlastně neexistuje. Obyvatel zůstalo jen velmi málo. Zíjí, bo spíše kočují, ve sklepech pod zořenými domy a za světla skoro nevylézají...“

Konečně přišel využouzený den osvobození a od té chvíle bylo naše hlavní město Varšava obklopeno mimořádnou pěti všech, kteří zůstali naživu a kterí se rozholi, že je opět postaví a že bude ještě krásnější. Jejich snahy, aby Varšava byla tím nejkrásnějším a nejmodernějším městem, jsou aktuální i dnes a myslím že budou i v budoucnosti. Lazienkowská trasa, která byla předána u příležitosti třicítileti PLR, to ještě jednou potvrdila, tak jako objekt postavený již dříve a jako to potvrď ty, které teprve budou postaveny.

V letech 1939 — 1945 bylo ve Varšavě zabito celkem 850 000 lidí. Okupanti plánovitě nici polskou inteligenci. Např. v Lešańských kruzích činily ztráty 75 proc. Ve výlidném městě zvláštní hitlerovské oddíly systematicky borýly a páleny nejmodernější bojovou technikou dosud stojící budovy. Kralovský zámek (dnes rekonstruovaný) vynohdili do vzdachu. Celkem zničili 80 proc. domů již po ukončení bojů. Se zvláštní nenávistí pálii cenné archivální sbírky. Shrňelo 90 proc. historických dokumentů. Škody způsobené na zástavbě byly ohodnoceny na 2,5 miliardy předválečných dolarů. Tedy 85 proc. zástavby města leželo v trosekách. Hala dnu rumu vršici se po celém městě činily zhruba 20 milionů kubíků. Věželo v nich přes sto tisíc min. Ještě dnes se na ně naráží při vykopávkách a různých pozemních pracích.

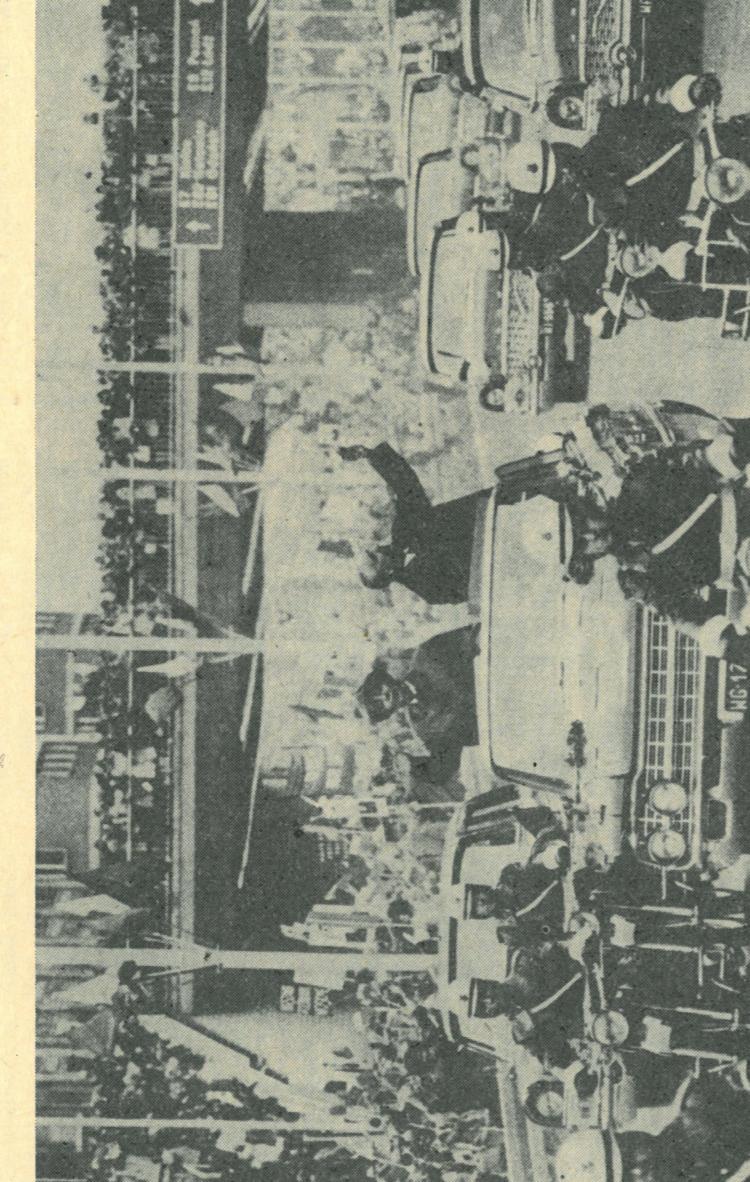
Tak tedy vyhlíželo naše hlavní město dne 17. ledna 1945. Od té doby lze hovorit o Varšavě vyrůstající z trosek. Idea její rekonstrukce se zrodila ze skutečného humanismu podporeného solidaritou společnosti a z pocitu společné tradice. Nutno dodat, že svůj podíl na tom měla také solidarita mezinárodní. Především nezískaná a hodnotná bratrská pomoc Sovětského svazu a nadšené angažování mladého pokolení z řady států, členů protihitlerovské koalice.

V letech 1947—48 jsme měli tu čest být velitelem (jak se tehdy okázale říkalo) Mezinárodních mládežnických brigád výstavby Varšavy. Naše základna se nacházela v parku Traugutta ve čtvrti Zoliborz. Pracovali zde mládež z mnoha zemí. Velmi aktivně se znovu využívaly Varšavu značastnila česká a slovenská mládež. Pracovali jsme v oblasti ghett.

Na lo období měně a živé vzpomínky. Snad je někdy sepsu. Vždycky určitě hodnoty rezaniny přetrvaly tolik let, jsou přikladem dnes a jistě budou i v budoucnosti: velká solidarita mládeže, nenávist k fašismu nezískaná oběťovost a touha po trvalém mиру a lepší budoucnosti. Tyto douhy jedenadvacetkilometrový pás protne severní čtvrtě města. Na návrh mostu na úrovni Marymontu je již vypsána soutěž a stavba bude provedena za triapůl roku. Velmi rychle postupují dokončovací práce na varšavském zámku, pokračuje stavba usředního nadraží. Vyrosté velmi hezké tzv. západní centrum hlavního města, na ploše 22 ha, přilehlající k Paláci kultury a vědy. Toto centrum s čtyřicetipatrovými domy bude tříkrát větší než východní stěna v Marszałkowské ulici. Nutno ještě uvést Ustřední zdraví dítle, vědecké středisko, Národní knihovnu a další.

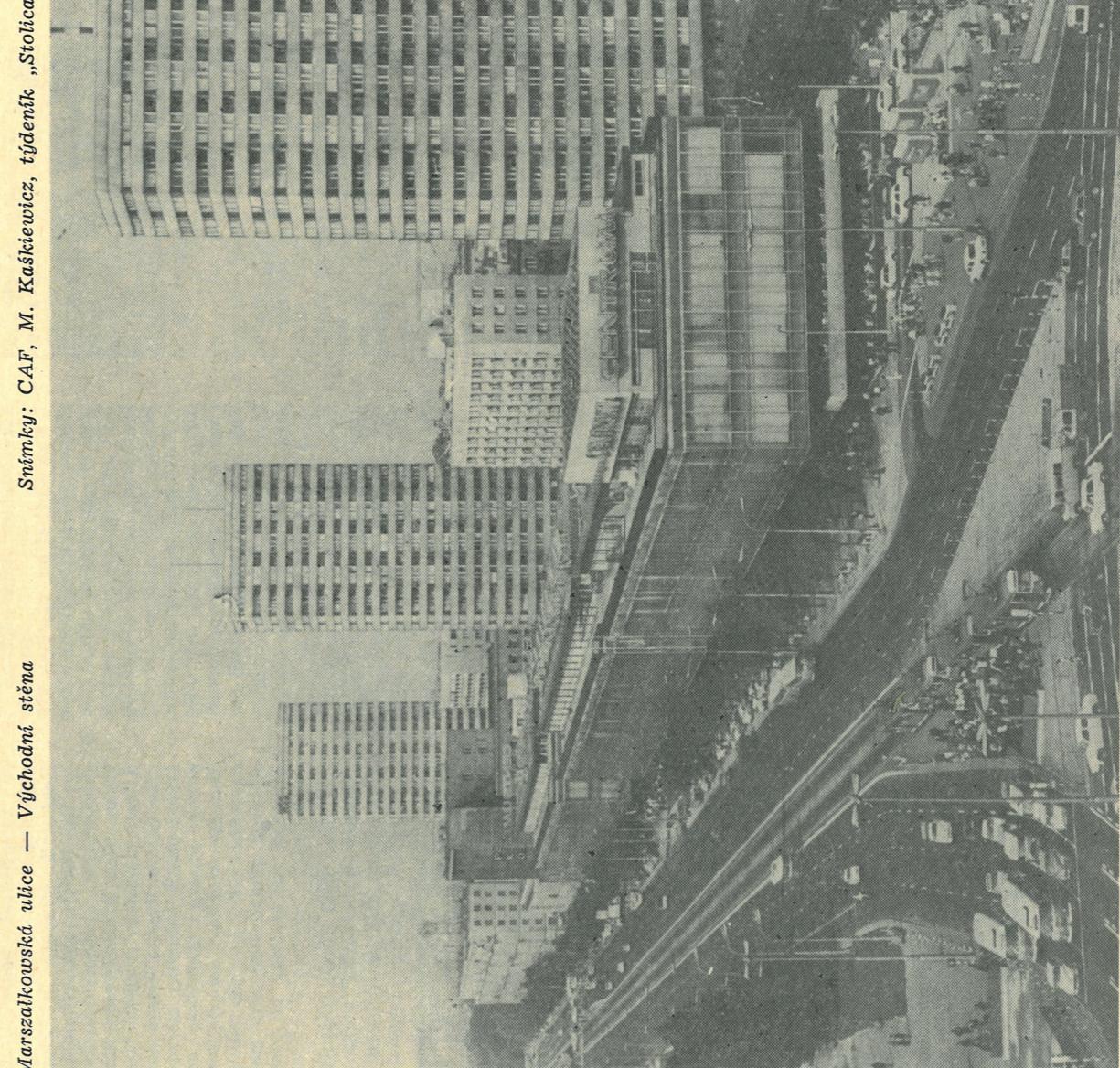
To vše, co již bylo postaveno a bude postaveno upovídá kříkovou roli Varšavy v politickém a společenském životě země. Prohlubuje její význam pro hospodářský život, zvyšuje výrobu a přínos hlavního města do rozvoje kulturních hodnot národa. Cely svět obdivuje naše hlavní město, vystřídalé z trosek.

MARIAN KAŚKIEWICZ



Na oslavu tricentíletí PLR přijel nejvýšší představitel sovětského národa Leonid Brežnev. Po uvítání na letišti Okecie dne 19. VII. důstojný host doprovázen prvním tajemníkem VÚ PSDS Edwardem Gierkem projel ulicemi hlavního města a nově ateyřenou Lazienkowskou trasou, vitaný tisíci Varšavanou.

Marszałkowská ulice — Východní stěna



Čitatelia

redakcia

NÁVŠTEVA

V listopadu ľoškého roku náš redakciu navštívili predsedza Československého ústavu zahraničného s. Miroslav Holub. Vážený host si se zájmem prehlédl Varšavu, jejž výročí osvobození práve oslavujeme a navštívili kraja, my v Zelove a v Kucov, kde sa setkal také s vedoucimi predstaviteľmi MV PSDS, MNV, FNT a s ředitelom odboru pro vnitřnú záležitosť. Vojvodského úradu z Lodzi. Setkal sa tiež s președcom a tajemníkom ÚV KSCAS v Polsku. Seznámil sa s naším redakčním prací a násim programom.

Doufame, že si s. predsedza M. Holub odvez z pobytu u nás priečne dojmy.

REDAKCE

M. Holub odvez z pobytu u nás priečne dojmy.

ZĽOV

Dne 24. listopadu Ľoškého roku jsme v naši klubovne usporádali besedu, na niž sme seznamili príťomné členy s obsahom rozvojových článkov OV KSCAS s pôsobením Československého ústavu zahraničného s. Miroslavom Holubem za jeho pobytu v Zelove a v Kucov.

Toto cestou srdečne s. M. Holubovi děkujieme za jeho návštěvu u nás a přejeme mu mnoho úspěchů v další životní práci.

OV KSCAS v Zelove
OV KSCAS v Zelove
OV Jan Novák a pokladník OV Gustav Dedeček.
Přededa Hlavni revizní komise Waclaw Lusicki vyvstětil shromážděným významného schůze a doučil je o provedení kontroly.

Revizní komise zkontovala všechny doklady OV a zhodnotila kladne práci, vedení záznamů a doklady.

JANUÁR

Je to mesiac silných mrazov, snehových brouk a fúja. Podla starých pozorovanic má 3/5 bezlesných dní. Zato veľa jasných a mrázových nocí. Január však býval niekedy aj teplý a dažďový. Starí Rimania tvrdeli, že: ak svieť slnko 22. januara, naplnia v tom roku víno a iné sudy, džbány a hrnce. A napak, ak je január mokrý a dažďový, sulta sa ukáže úrodu. Bude asi zaujímavé pripomieni ešte, čo o počasi v januári hovoria staročne záznamy:

— V r. 1068 bola ukrutná zima, mnoge dediny úpíne

vymrzi a ludi roznosila divá zver, zasa 17. januára r. 1432 napadalo v Európe tak veľa snehu, že mestá ostali bez zábera. Chlieb sa predával za šperky a zlato. Ale 18. januára r. 1409 bol tak teplo, že roľníci mohli orat a stat v košeli. Teplo bolo aj 18. januára 1499, tak, že začali tieňa strony. Bol to trochu a teply rok. Dobrý na vino a iné plodiny. Tepie januáre sa vyskytovali aj v ďalších storočiach. Bolí však aj tak kručé mrazy, ako napr. v r. 1799, že v Európe zastavili všecky práce. Vojaci mohli stat na stráži len pol hodiny. Roháči brali do izieb väsetok dobytok. Bol to január suchý a jasný,

ale aj tak bude zaujímavé

zaujímavostach na 12. stránke.

— Posíte nám aj výsledky výskumu z pozorovania, už ako ľudové príslovia a predpovede o počasi, ktoré poznáte.

— Pekný Nový rok, úrodný celý rok.

— Makar jasný, bude sep-

ula vyletujie, nie veľmi dobrý rok nán slabuje.

MOMENTKY

ZE ZELOVA

majú dobrú asfaltovú cestu. Tento rok má začať výstavba turistickej kremsy v staročnom slohu. Je to dobre, že každý rok sa buduje niečo nové.

Práca na stavbách bola ťažká. Aj rolnici mali hodne ťažkosti so suseňom sena a inými polnohospodárskymi pracami. Ale náš obec dobrozazduje, a tak neču, že sme vlasti obsadili prvé miesto v chove dobytka v Novotargskom okrese. Veľká Lipníčka sa snážia súťaže lepšie vystavať, najmä pokiaľ ide o výšenie dodávok srogo, tak výnosy potrebujeme v dohode s týmto spoločnosťou. Po oslobodení boli aktívny členom Kulturnej spoločnosti Čechov a Slovákov od jej založenia a bol a najmladší syn Pavol byva s rodinou. Manželia Kačmarčíkovia majú 17 vnukov a osem pravnukov.

V období medzi dvoma vojnami A. Kačmarčík bol zvolený za richtára. Po oslobodení boli aktívny členom Kulturnej spoločnosti Čechov a Slovákov od jej založenia a bol až zvolený za člena výboru MS. Dňa 20. októbra 1974 manželia Kačmarčíkovci oslavovali 54. výročie svojho manželstva.

Výbor miestnej skupiny KSCAS želá jubilantom ešte dlhé roky stastného spolužitia.

Zelov má bohatou minulosť a hovorí o ní m. archivu uloženého ve Štátim archivu mesta Lodzi a Lodzského vojvodství. Nelezneme zde hľadane spisy týkajúci sa súťaže v Zelove několika krát zádala konkurenčnou rada až očakovaná urgence niesú neponáhala. Tedy „netočkav-

aný“ začiatok v Zelove několika krát zádala konkurenčnou rada až očakovaná urgence niesú neponáhala. Tedy „netočkav-

aný“ začiatok v Zelove několika krát zádala konkurenčnou rada až očakovaná urgence niesú neponáhala. Tedy „netočkav-

aný“ začiatok v Zelove několika krát zádala konkurenčnou rada až očakovaná urgence niesú neponáhala. Tedy „netočkav-

aný“ začiatok v Zelove několika krát zádala konkurenčnou rada až očakovaná urgence niesú neponáhala. Tedy „netočkav-

aný“ začiatok v Zelove několika krát zádala konkurenčnou rada až očakovaná urgence niesú neponáhala. Tedy „netočkav-

aný“ začiatok v Zelove několika krát zádala konkurenčnou rada až očakovaná urgence niesú neponáhala. Tedy „netočkav-

aný“ začiatok v Zelove několika krát zádala konkurenčnou rada až očakovaná urgence niesú neponáhala. Tedy „netočkav-

aný“ začiatok v Zelove několika krát zádala konkurenčnou rada až očakovaná urgence niesú neponáhala. Tedy „netočkav-

aný“ začiatok v Zelove několika krát zádala konkurenčnou rada až očakovaná urgence niesú neponáhala. Tedy „netočkav-

aný“ začiatok v Zelove několika krát zádala konkurenčnou rada až očakovaná urgence niesú neponáhala. Tedy „netočkav-

aný“ začiatok v Zelove několika krát zádala konkurenčnou rada až očakovaná urgence niesú neponáhala. Tedy „netočkav-

aný“ začiatok v Zelove několika krát zádala konkurenčnou rada až očakovaná urgence niesú neponáhala. Tedy „netočkav-

aný“ začiatok v Zelove několika krát zádala konkurenčnou rada až očakovaná urgence niesú neponáhala. Tedy „netočkav-

aný“ začiatok v Zelove několika krát zádala konkurenčnou rada až očakovaná urgence niesú neponáhala. Tedy „netočkav-

aný“ začiatok v Zelove několika krát zádala konkurenčnou rada až očakovaná urgence niesú neponáhala. Tedy „netočkav-

aný“ začiatok v Zelove několika krát zádala konkurenčnou rada až očakovaná urgence niesú neponáhala. Tedy „netočkav-

aný“ začiatok v Zelove několika krát zádala konkurenčnou rada až očakovaná urgence niesú neponáhala. Tedy „netočkav-

aný“ začiatok v Zelove několika krát zádala konkurenčnou rada až očakovaná urgence niesú neponáhala. Tedy „netočkav-

aný“ začiatok v Zelove několika krát zádala konkurenčnou rada až očakovaná urgence niesú neponáhala. Tedy „netočkav-

aný“ začiatok v Zelove několika krát zádala konkurenčnou rada až očakovaná urgence niesú neponáhala. Tedy „netočkav-

aný“ začiatok v Zelove několika krát zádala konkurenčnou rada až očakovaná urgence niesú neponáhala. Tedy „netočkav-

aný“ začiatok v Zelove několika krát zádala konkurenčnou rada až očakovaná urgence niesú neponáhala. Tedy „netočkav-

aný“ začiatok v Zelove několika krát zádala konkurenčnou rada až očakovaná urgence niesú neponáhala. Tedy „netočkav-

aný“ začiatok v Zelove několika krát zádala konkurenčnou rada až očakovaná urgence niesú neponáhala. Tedy „netočkav-

aný“ začiatok v Zelove několika krát zádala konkurenčnou rada až očakovaná urgence niesú neponáhala. Tedy „netočkav-

aný“ začiatok v Zelove několika krát zádala konkurenčnou rada až očakovaná urgence niesú neponáhala. Tedy „netočkav-

aný“ začiatok v Zelove několika krát zádala konkurenčnou rada až očakovaná urgence niesú neponáhala. Tedy „netočkav-

aný“ začiatok v Zelove několika krát zádala konkurenčnou rada až očakovaná urgence niesú neponáhala. Tedy „netočkav-

aný“ začiatok v Zelove několika krát zádala konkurenčnou rada až očakovaná urgence niesú neponáhala. Tedy „netočkav-

aný“ začiatok v Zelove několika krát zádala konkurenčnou rada až očakovaná urgence niesú neponáhala. Tedy „netočkav-

aný“ začiatok v Zelove několika krát zádala konkurenčnou rada až očakovaná urgence niesú neponáhala. Tedy „netočkav-

aný“ začiatok v Zelove několika krát zádala konkurenčnou rada až očakovaná urgence niesú neponáhala. Tedy „netočkav-

aný“ začiatok v Zelove několika krát zádala konkurenčnou rada až očakovaná urgence niesú neponáhala. Tedy „netočkav-

aný“ začiatok v Zelove několika krát zádala konkurenčnou rada až očakovaná urgence niesú neponáhala. Tedy „netočkav-

aný“ začiatok v Zelove několika krát zádala konkurenčnou rada až očakovaná urgence niesú neponáhala. Tedy „netočkav-

aný“ začiatok v Zelove několika krát zádala konkurenčnou rada až očakovaná urgence niesú neponáhala. Tedy „netočkav-

aný“ začiatok v Zelove několika krát zádala konkurenčnou rada až očakovaná urgence niesú neponáhala. Tedy „netočkav-

aný“ začiatok v Zelove několika krát zádala konkurenčnou rada až očakovaná urgence niesú neponáhala. Tedy „netočkav-

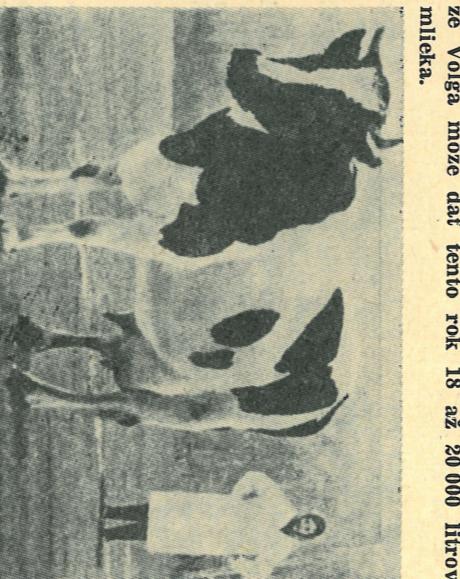
aný“ začiatok v Zelove několika krát zádala konkurenčnou rada až očakovaná urgence niesú neponáhala. Tedy „netočkav-

aný“ začiatok v Zelove několika krát zádala konkurenčnou rada až očakovaná urgence niesú neponáhala. Tedy „netočkav-

OBECNÉ DRUŽSTVO V KREMPACHOCH

PRAČUJE DOBRE

Dobrá práca obchodnej siete na území má pre rolníka, ako spotrebiteľa a výrobcu, podstatný význam. Naposledy sa o tom veľa píše a hovorí, verej sa aj robí, aby sa zlepšila práca obecných obchodných družstiev a zmodernizovala obchodná sieť na území. Navštívili sme Obecné družstvo (GS) Roľnícka súvajomoc v Krempachoch, aby sme sa dozvedeli, čo tento rok urobil výbor, ktorého predsedom je kr. Jozef Dluhý.



77 LITROV DENNE



Krava, ktorú vidime na snímke sa menuje Volga a dochávala ju v sovchoze Rossija, v Čerjábinskej oblasti. Minulý rok dala 17 517 litrov mlieka! Poznamenáme, že rok v reji zootechnikov znamená iba 305 dňa, čiže samotné obdobie laktácie. Príam miliečna rieka, výsledok, ktorý mnohí odbornici po-važovali doteraz za nedosiahnutelný. Najvyššia denna dojivost Volgy čini 77 litrov. Ivan Sestakov, zootechnik v sovchoze, ktorý dochával tuho nadher- nú kravičku, dokázal, že mlieko Volgy je skutočne plnohodnotné a obsahuje 4,2% tuku. Šestakov tvrdí, že Volga môže dať tento rok 18 až 20 000 litrov mlieka.

Družstvo v Krempachoch pôsobi na území zdržnej obce (gminy) Lopuszna v Novotargskom okrese. Obsluhuje 11 dedín v oblasti maloobchodného predaja, výkupu a hospodárskej dopravy, služieb a gastronomie. Pôsobiac v tejto oblasti od júla roku 1973, družstvo si predavalo predovšetkým zmodernizovať obchodnú sieť, realizovať nové investície za účelom vytvorenia vzornej obchodnej základne na území celej zdržnej obce. Nie je to jednoduchá úloha, vyžaduje si vysoké náklady a znáčne spracovacie možnosti. Môžeme už zaznamenať novú miestnosť pre výkup vlny v Krempachoch, vybudovanie novej strechy nad ohradou pre dobytok vo výkupnom stredisku v Lopusznej, modernizáciu výkupného strediska pre dobytok v Krempachoch. Obchody vybavili potrebným chladiarskym zariadením, vymaľovali interiéry, vymenili vývesné tabuľky. Tam, kde to bolo potrebné, zriadili stánky.

Treba zdôrazniť, že celá osádka Krempašského družstva sa snaží dobre realizovať svoje úlohy. V druhom polroku 1974 sa dobrovoľne podujala píniť značne zvýšené plánové úlohy. Realizácia týchto úloh prebieha úspešne.

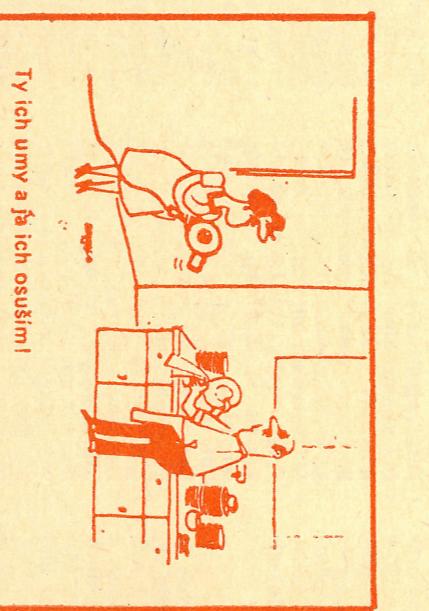
Modernizuje sa gastronomia. Aj keď prechodné zavretie niektorých podnikov spôsobuje značné ťažkosti, najmä turistom, celkove však prinesie veľký osah. Poznamenávame, že družstvo odvazda-

INVÁZIA MÝSÍ



Neobvyklú inváziu myší zaznamenali minulý rok v severných provinciách NSR. Milióny týchto hlodavcov zaútočili na sýpky a rolnicke gazdovstvá. Straty sú vraj značne. Napriek masovému použatiu rôznych chemických otráv, pliagu sa nepodarilo ovlaďať.

Minuloročná inváziu myší vedej porovnávajú s legendárnu pliagou myší na ľahco terénoch z konca 18. storočia. Ľudia vtedy opustili obrovské územie, lebo hľadavci spôsobili vznik nebezpečných epidémii.

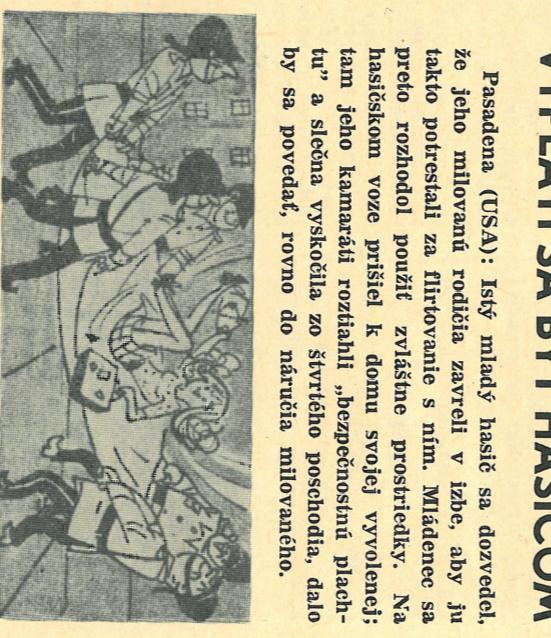


OVOS PROTI CIGARETÁM?



V Dánsku prišiel do predaja preparát, ktorý je vraj veľmi účinný v boji s náruživošou fajčenia. Je vyrobený z výtažku nezrelého ovsy a vinného octu. Počas testov s týmto preparatom sa zistilo, že aj tí najnáruživejší fajčari zo dňa na deň zmenšujú počet vyláčených cigaret.

VYPLATÍ SA BYŤ HASIČOM



Pasadena (USA): Istý mladý hasič sa dozvedel, že jeho milovanú rodinu zavreli v izbe, aby ju takto potrestali za flirtovanie s ním. Mladenc sa preto rozhodol použiť zvláštne prostriedky. Na hasičskom voze prišiel k domu svojej vynovenej; tam jeho komarát roziahol „bezpečnostnú plachtu“ a siečna vyskočila zo štvrtého poschodia, dalo by sa povedať, rovno do náručia milovaného.

Slepky, ktoré džízme v chladnejšom kurine, by mali dosťaťat viac uhlhydrátových kŕmiv, napr. slipeckam dobrých podmienok v kurine. Ide hľavne o to, aby teplota, s ktorou v kurine neklesla pod 0°C. Nízke teploty sú mimoriadne škodlivé za veľkej vlnky a vydachu. Sú preto musíme meniť slielku, ako aj koryta s vodom stavat tak, aby slepky nevylevali vodu na slielku. V období tuhých mrazov je dobré davať slipeckam zohriatu vodu.

S.D.

Z KALENDÁRA / VA – FEBRUÁR – ÚNOR

Vo februári končime využívanie maštahlého hnoja na pole. Je načas prichystať zino na statie, pri tom nesmie zabiadať na jeho morenie proti chorobám. Je to obzajma práca, preto bude lepšie využiť pre tento účel služby GS alebo rolnického kružku. Treba zároveň pripraviť zemiacky na kŕčenie, ktoré značne uľohčuje vegetáciu.

Vo februári sa začinajú teľa krávy. Musíme teda pripraviť miesto pre telata. Všetky teľata by mali byť chované na dojne kravu alebo jatočný dobytok. Týmto spôsobom môžeme značne zvýšiť rentabilitu gazdovstva.

Obráťme pozornosť na kŕmenie teliat. Iba z te-

liat od malickej dobre kŕmených a osetrovaných môžeme dochovať vysokovýnosné kusy. Obdobie februára – marec je najvhodnejšie pre parenie kráv. Vyplati sa skontrolovať zásoby kŕmiv. Nesmieme prítom zabúdať, že do februára nemali by sme zužitkovat viac, ako polovica kŕmiv pripravenej na celú zimu. V každodennej dávke kŕmiv pre všetky zvieratá nesmú chybovať minerálne prípravky, ktoré môžeme kúpiť v obecnom družstve. Keď sa nám ospáne oprasa v zime, musíme prasatá zasútiť tepľú a suchú chliev, aby sme ich zabezpečili pred chripkou.

V ovčincoch musíme hojne steliť, keďže výkaly a moč nijia vlnu. Každodenne vyháňanie zvierat na čerstvý vzhľad a zaisťenie im dosťačného množstva čerstvej, neprilis studenej vody na pitie, je tiež nevyhnutnou podmienkou pre ich udržanie v dobrém stave.

V ovčine zahrade, keď prejdú tuhé mrazy, za-

činame strihať stromy a presekávať bobulovité kry.

Ovocné stromy, z ktorých bolo zmyté výpo, treba ešte raz bleisti. Musíme skontrolovať oplotenie ovocených záhrad, aby sa do nich nedostali zajace.

Z prác, ktoré ešte musíme urobiť na gazdovstve je dôležité, aby sme tento mesiac skontrolovali stav strojov a náradia. Bolo by dobre pouvažovať spoľočne so susedmi o založení kolektívnu spoločného používania strojov. Volejši čas musíme venovať na opravu a doplnenie kozlíkov a iných zariadení na sušenie sena.

Trochu obširnejšie chceme napísat o chove sli-

pok v zime.

Na jeseň a v zime klesá nosivosť sliepok. Vajcia sú v tomto období najdrážsne, preto ti výrobcovia, ktorí sú podarí zvýšiť nosivosť sliepok, môžu veľmi vela ziskat. Sú tri cesty viedzie k tomuto cieľu: používanie dodatočného osvetlenia, racionalizácia používania strojov. Volejši čas musíme venovať na opravu a doplnenie kozlíkov a iných zariadení na sušenie sena.

Trochu obširnejšie chceme napísat o chove sli-

pok v zime.

Na jeseň a v zime klesá nosivosť sliepok. Vajcia sú v tomto období najdrážsne, preto ti výrobcovia, ktorí sú podarí zvýšiť nosivosť sliepok, môžu veľmi vela ziskat. Sú tri cesty viedzie k tomuto cieľu: používanie dodatočného osvetlenia, racionalizácia používania strojov. Volejši čas musíme venovať na opravu a doplnenie kozlíkov a iných zariadení na sušenie sena.

Trochu obširnejšie chceme napísat o chove sli-

pok v zime.

Na jeseň a v zime klesá nosivosť sliepok. Vajcia sú v tomto období najdrážsne, preto ti výrobcovia, ktorí sú podarí zvýšiť nosivosť sliepok, môžu veľmi vela ziskat. Sú tri cesty viedzie k tomuto cieľu: používanie dodatočného osvetlenia, racionalizácia používania strojov. Volejši čas musíme venovať na opravu a doplnenie kozlíkov a iných zariadení na sušenie sena.

Trochu obširnejšie chceme napísat o chove sli-

pok v zime.

Na jeseň a v zime klesá nosivosť sliepok. Vajcia sú v tomto období najdrážsne, preto ti výrobcovia, ktorí sú podarí zvýšiť nosivosť sliepok, môžu veľmi vela ziskat. Sú tri cesty viedzie k tomuto cieľu: používanie dodatočného osvetlenia, racionalizácia používania strojov. Volejši čas musíme venovať na opravu a doplnenie kozlíkov a iných zariadení na sušenie sena.

Trochu obširnejšie chceme napísat o chove sli-

pok v zime.

Na jeseň a v zime klesá nosivosť sliepok. Vajcia sú v tomto období najdrážsne, preto ti výrobcovia, ktorí sú podarí zvýšiť nosivosť sliepok, môžu veľmi vela ziskat. Sú tri cesty viedzie k tomuto cieľu: používanie dodatočného osvetlenia, racionalizácia používania strojov. Volejši čas musíme venovať na opravu a doplnenie kozlíkov a iných zariadení na sušenie sena.

Trochu obširnejšie chceme napísat o chove sli-

pok v zime.

Na jeseň a v zime klesá nosivosť sliepok. Vajcia sú v tomto období najdrážsne, preto ti výrobcovia, ktorí sú podarí zvýšiť nosivosť sliepok, môžu veľmi vela ziskat. Sú tri cesty viedzie k tomuto cieľu: používanie dodatočného osvetlenia, racionalizácia používania strojov. Volejši čas musíme venovať na opravu a doplnenie kozlíkov a iných zariadení na sušenie sena.

Trochu obširnejšie chceme napísat o chove sli-

pok v zime.

Na jeseň a v zime klesá nosivosť sliepok. Vajcia sú v tomto období najdrážsne, preto ti výrobcovia, ktorí sú podarí zvýšiť nosivosť sliepok, môžu veľmi vela ziskat. Sú tri cesty viedzie k tomuto cieľu: používanie dodatočného osvetlenia, racionalizácia používania strojov. Volejši čas musíme venovať na opravu a doplnenie kozlíkov a iných zariadení na sušenie sena.

Trochu obširnejšie chceme napísat o chove sli-

pok v zime.

Na jeseň a v zime klesá nosivosť sliepok. Vajcia sú v tomto období najdrážsne, preto ti výrobcovia, ktorí sú podarí zvýšiť nosivosť sliepok, môžu veľmi vela ziskat. Sú tri cesty viedzie k tomuto cieľu: používanie dodatočného osvetlenia, racionalizácia používania strojov. Volejši čas musíme venovať na opravu a doplnenie kozlíkov a iných zariadení na sušenie sena.

Trochu obširnejšie chceme napísat o chove sli-

pok v zime.

Na jeseň a v zime klesá nosivosť sliepok. Vajcia sú v tomto období najdrážsne, preto ti výrobcovia, ktorí sú podarí zvýšiť nosivosť sliepok, môžu veľmi vela ziskat. Sú tri cesty viedzie k tomuto cieľu: používanie dodatočného osvetlenia, racionalizácia používania strojov. Volejši čas musíme venovať na opravu a doplnenie kozlíkov a iných zariadení na sušenie sena.

Trochu obširnejšie chceme napísat o chove sli-

pok v zime.

Na jeseň a v zime klesá nosivosť sliepok. Vajcia sú v tomto období najdrážsne, preto ti výrobcovia, ktorí sú podarí zvýšiť nosivosť sliepok, môžu veľmi vela ziskat. Sú tri cesty viedzie k tomuto cieľu: používanie dodatočného osvetlenia, racionalizácia používania strojov. Volejši čas musíme venovať na opravu a doplnenie kozlíkov a iných zariadení na sušenie sena.

Trochu obširnejšie chceme napísat o chove sli-

pok v zime.

Na jeseň a v zime klesá nosivosť sliepok. Vajcia sú v tomto období najdrážsne, preto ti výrobcovia, ktorí sú podarí zvýšiť nosivosť sliepok, môžu veľmi vela ziskat. Sú tri cesty viedzie k tomuto cieľu: používanie dodatočného osvetlenia, racionalizácia používania strojov. Volejši čas musíme venovať na opravu a doplnenie kozlíkov a iných zariadení na sušenie sena.

Trochu obširnejšie chceme napísat o chove sli-

pok v zime.

Na jeseň a v zime klesá nosivosť sliepok. Vajcia sú v tomto období najdrážsne, preto ti výrobcovia, ktorí sú podarí zvýšiť nosivosť sliepok, môžu veľmi vela ziskat. Sú tri cesty viedzie k tomuto cieľu: používanie dodatočného osvetlenia, racionalizácia používania strojov. Volejši čas musíme venovať na opravu a doplnenie kozlíkov a iných zariadení na sušenie sena.

Trochu obširnejšie chceme napísat o chove sli-

pok v zime.

Na jeseň a v zime klesá nosivosť sliepok. Vajcia sú v tomto období najdrážsne, preto ti výrobcovia, ktorí sú podarí zvýšiť nosivosť sliepok, môžu veľmi vela ziskat. Sú tri cesty viedzie k tomuto cieľu: používanie dodatočného osvetlenia, racionalizácia používania strojov. Volejši čas musíme venovať na opravu a doplnenie kozlíkov a iných zariadení na sušenie sena.

Trochu obširnejšie chceme napísat o chove sli-

pok v zime.

Na jeseň a v zime klesá nosivosť sliepok. Vajcia sú v tomto období najdrážsne, preto ti výrobcovia, ktorí sú podarí zvýšiť nosivosť sliepok, môžu veľmi vela ziskat. Sú tri cesty viedzie k tomuto cieľu: používanie dodatočného osvetlenia, racionalizácia používania strojov. Volejši čas musíme venovať na opravu a doplnenie kozlíkov a iných zariadení na sušenie sena.

Trochu ob

PREČO SA ŽENIA?

hovory potreboval 13 rokov, na jedenie 6 rokov.

TVOJE ĎOCI...

Muži sa poväčinie ženia preto, lebo majú všechny obedy v hostinech, nosenia bielizne do práčovej a choma v deravých ponožkách. Cudně, ale pravidľivo je to, že z tých istých dôvodov sa mnohi muži rozvádzajú.

Oči dávajú tvári výraz, a rázovávajú krásu do neskôrneho veku. Aby však boli skutočne pekné, musíme sa o ne staraf.

Predovšetkým trhať ich pred únavou. Zaistíť im spravné osvetlenie — nie priľjasné, ani nie prilis slabe. Keď očami intenzívne pracujeme vyplati sa ich čas na čas privriet na niekoľko minút, aby si odpočíť (ciaretový dym je nepriateľom očí, tak isto ako alkohol). Odporúcame osviežujúce obikľady, napr. z čaju, hammanem alebo dvojpercentného roztoku kyseliny bórovej. Odstráňujú únavu a prekvrenie.

Z AMOROVÝ LOUČKY

Láska sa začína veľkými city a končí prízemními hádkami. (André Maurois)

Žena ráda slyší, že je inteligentná, nutno však ihned dodať, že to nikterak neovlivnilo její vzhled.

VÝROCIE

Kto vie, čo vynášli pred 76 rokmi? Tak teda isty Walter Hunt z New Yorku vynášiel... zapinaci špendlik. Tento výnález nezostal dokonca ani v dobe nylonu a koznických letov; zapinaci špendlik je nadalej nenahraditeľný, najmä pre ženy. V súvislosti s tým v Amerike vznikol spomínanok. Finančne prispievky na tento účel už prihádzajú.

Pravý charakter manželky poznáš cez pravodu. (Schweizer Illustrierte)

Skutečně nebezpečná je pouze žena, již miluje. (Jean Rigaux)

Instructor škôlnej nováčika:

— Stojte obličejom k severu. Po pravé ruce máte východ, po levé západ a co máte zezadu?

— Soudruhu četari, ju se to stydím rácti.

Humor

V SKRÁTKE O NÁS...

Odbornici vypočítali, že človek, ktorý prežil 70 rokov, zjedol celkovo... 100 ton potravín, čiže viac menej 1250-krát, toľko, kolko väčši jeho telo; prespať 23 roky, na roz-

Tak už si pred sobášom?

— Este celkom nie.

A ohľášky?

Nuž, pravda, ohľásili nás. Lež ty si vernost prisahala mne.

Otvity prešiel veľmi dlhý čas. Mohla si čakať.

Rok som daromne na teba čakala.

Ved som ti písal sedem ráz.

A chodil za inou...

Ach, to bol iba špás! Len si chot' pekne za ron zas.

Nemohli by sme začať odznovu?

Figu horovú!

VOJTECH MIHALIK

PESTOVANÉ NOHY

Na 24 hodiny človek vďahuje a vydychuje 13 000 lit. vzduchu. Každý z nás robí denne priemerne 20 000 krokov z čoho vyplýva, že vo veku 70 rokov sme prešli cestu priamejšom 255 500 km, čo sa rovná asi šesťnásobnej ceste okolo rovnika.

Naše telo má „body chladu“ a „body teplá“. Tých posledných je okolo 30 000, zasa „body chladu“ až 250 000. Načítatelesie na zimu sú končeky prstov na rukách a na nohách, ako aj konček rukávov. Najvyššia teplota tela, ktorú človek môže vydražiť je 44 až 45°C, najnižšia — 25 až 27°C.

Podľa odborníkov najvyššia teplota prostredia, ktorú človek môže vydražiť (samozrejme nakrátko a podľa podmienok, že v miestnosti, v ktorej je suchý vzduch sa teplota bude zvyšovať postupne — čini 15°C).

DOBRA PODUŠKA

— POKOJNÝ SPÁNOV

Podľa mienky vedcov zaoberajúcich sa spánkom, počuďská má overa väčšiu význam pre pokojný a zdravý spánok, ako kvalita a konštrukcia matraca. Nesmiem zabudovať, že podušky plnené perím, po piatich až ôsmich rokoch sa tak značne detoromujú, že treba pouvažovať o ich výmene. Je možné, že práve poduška so zrazeným a zničeným perim je jednou z príčin vysokovážnych napr. nepokojnej spánok,ťažkostí s usínanim atď.

Navrhujeme, aby ste si podušku takto skontrolovali: Kef podušku udrieť dlanou uprostred, po krátkom časom se pružné perie by malo samo vyrovnať podušku. Ak ostane prehľepom, poduška nie je v najlepšom stave.

Dobra poduška má vždy pravidelný tvar. Kef ju po držime za jeden roh, nebude ako ml'andravé vrecko, v ktorom sa perie zosunulo dolu a v hornej časti ostalo iba plátno.

OPPOVÍDÁME

HELENA A: Ječné zrno na vnútnej strane očného víčka vysolávají bakterie, stejně jako ječné zrno na zevní straně. Jedná se však o jiný druh intradermálních žlázek, které jsou uloženy v očních víčkách v dost veľkém množství. V záade rozlišujeme dva druhy jedných zrn vnitřného víčka. Méně bolestné a mirejí probíhající je chalazion, které však často musí byť odstraňeno operacie. Profesionálny dobré písobní antiseptické oční kapky a baktericidní mast, jž nanášime na breh víčka:

— Pri strihaní treba nechý uhadif pilníkom. Zial, na to len maloľito pamätať, hoci to má skutočne svoj význam: jednak nechtí krajšie pôsobia, no šetria sa tým aj paruchy, ktoré sa tak ľahko na chodlach nezatrhlávajú.

— Stvrdnutú pokokú na päte a podošvách si dôkladne šúchame — až po kúpeli — tvrdou špeciálnou hubou. (V názvom „morská pena“, „pumeks“). Privela zo stvrdnutej pokoký však nie je dobré odstraniť, lebo vtedy ešte väčšimi zhrubne a rýchlosť dorastá. Napokon si nohy dôkladne osušíme, osobne na mestach medzi prstami. Ak totiž tieľo mesta zostanú väčšie, veľmi ľahko sa k hubovemu onemočneniu v nasich obchodech:

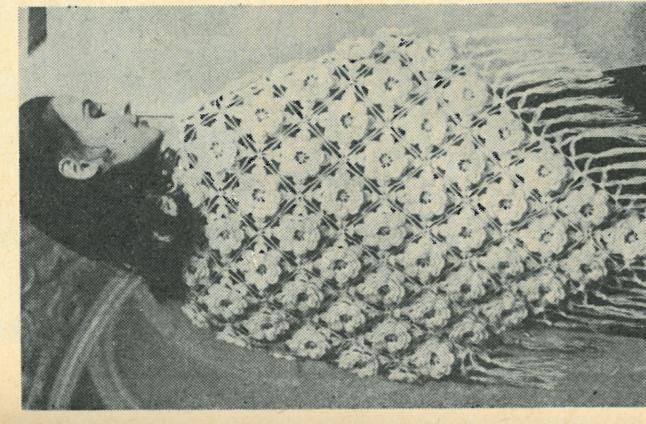
— Nalakované nechý na nohách pôsobia pekne vtedy, keď prítom použijeme ten istý odťien laku ako na ručiach. Medzi jednotlivé prsty dabajme prítom kúsky vaty, aby sa lak nerozmazal.

ZOFIE M.: K čemu slouží folie, ktorou jsme si ještě neponávili vozili z Československa (alabal) a dnes je k dostání v našich obchodech:

— Pečivo zabalené do folie nevyučia. Můžeme do ní zakalit i sváčinu dětem do nášně, a dospělým do zaměstnání; — přímo nahraditelná je v kuchyni. Maso a ryby pečeme ve folii bez obavy, že se připálí (i bez tuku);

— Zkuseň hospodářký dusí ve folii maso se zeleninou i šťavou. Méně zkuským radíme, aby foliový balíček vkládal do trouby na železném pekáči nebo na pánev;

— maso upečené ve folii se nejen nepřipálí, ale má výbornou chut a nádherné voní. Presvédčte se i vy!



tom spláchneme vodom s ocantom. Tak isto treba postupovať s akasmetom. Biele látky so stárymi škvŕnami námôžime do pracieho prásiku „E“.

PIVO: Škvŕnu vyprieme vo vlažnej vode s pracim práskom. Ked sú škvŕny staršie, námôžime obrus do prásiku „E“. Na hodvábne umyjeme škvŕnu vlažným roztokom leho sú väčšmi zakryté? Ne-

možno predpokladať, že tento moment by zohrával nejakú podstatnú úlohu, preto si pripomíname niečo o pestovaniach nôh, aby boli nielen pekné, ale aj, aby sa ovplyvňovali. MALINOVKA. Umyvat ihneď vodou. Pri farbení malinovky pridáme do vody trochu citrónového prásiku.

— Nechý si strihajte špeciálnymi kliešťkmi, nie jemnými manikurovými nožičkami. Nechý na nohách — na rozdiel od nechtov na rukách — strihajte vždy celkom rovno. Oválne strihané nechty by mohli na bokoch vrásť do mäsa, čo by vyslovilo rozličné bolestivé komplikácie.

— Pri strihaní treba nechý uhadif pilníkom. Zial, na to len maloľito pamätať, hoci to má skutočne svoj význam: jednak nechtí krajšie pôsobia, no šetria sa tým aj paruchy, ktoré sa tak ľahko na chodlach nezatrhlávajú.

— Stvrdnutú pokokú na päte a podošvách si dôkladne šúchame — až po kúpeli — tvrdou špeciálnou hubou. (V názvom „morská pena“, „pumeks“). Privela zo stvrdnutej pokoký však nie je dobré odstraniť, lebo vtedy ešte väčšimi zhrubne a rýchlosť dorastá. Napokon si nohy dôkladne osušíme, osobne na mestach medzi prstami. Ak totiž tieľo mesta zostanú väčšie, veľmi ľahko sa k hubovemu onemočneniu v nasich obchodech:

— Nalakované nechý na nohách pôsobia pekne vtedy, keď prítom použijeme ten istý odťien laku ako na ručiach. Medzi jednotlivé prsty dabajme prítom kúsky vaty, aby sa lak nerozmazal.

HELENA B: Ječné zrno na vnútnej strane očného víčka vysolávají bakterie, stejně jako ječné zrno na zevní straně. Jedná se však o jiný druh intradermálních žlázek, které jsou uloženy v očních víčkách v dost veľkém množství. V záade rozlišujeme dva druhy jedných zrn vnitřného víčka. Méně bolestné a mirejí probíhající je chalazion, které však často musí byť odstraňeno operacie. Profesionálny dobré písobní antiseptické oční kapky a baktericidní mast, jž nanášime na breh víčka:

— Pečivo zabalené do folie nevyučia. Můžeme do ní zakalit i sváčinu dětem do nášně, a dospělým do zaměstnání;

— maso upečené ve folii se nejen nepřipálí, ale má výbornou chut a nádherné voní. Presvédčte se i vy!

STRETNUTIE

Tak už si pred sobášom?

— Este celkom nie.

A ohľášky?

Nuž, pravda, ohľásili nás. Lež ty si vernost prisahala mne.

Otvity prešiel veľmi dlhý čas.

Mohla si čakať.

Rok som daromne na teba čakala.

Ved som ti písal sedem ráz.

A chodil za inou...

Ach, to bol iba špás!

Len si chot' pekne za ron zas.

Nemohli by sme začať odznovu?

Figu horovú!

VOJTECH MIHALIK



Psychozábava

JMÉNO VĚSTÍ

Antonín: jméno prosté, dobré, jasné a teplé. Věžinou brunet, ale i blondýn s hustými a kudrnatými vlasy, s velkýma šedýma očima (někdy i černé). Oblíjej kultatý, obočí husté a široké. Vysoký, dobrého zdraví, se vyskyne nezlepšen, zápal plíc nebo angina). Truch matkou zhýkaný. Je nejmladší v rodině s několika dětmi. Otec je přísný a důsledný. Antonín od útlého děství miluje pořádek a klid, ačkoliv sám si rád zařádí. Při zabavění stářníky duvítí, nem, umí poradit, je dobrým rozhodčím. Je citězdostivý, rád se vynáší a při té přiležitosti i rád pomůže.

wyłącznie utrzymującym się z rolnictwa a innym osobom będącym właścielami wybranych grun-tów. Dysproporcje te pow-stały na skutek różniczo- ci między cenami wolno-rynkowymi a ceną ziemi z Państwowego Funduszu Ziemi.

Z chwilą wejścia w ży-cie ustawy z dnia 22.XI. 1973 r. „o zmianie ustawy z dnia 12.III.1958 r. o za-sadach i trybie wywia-szczni nieruchomości” (Dz. U. Nr. 48 poz. 27 – 2) sprawdzie przewidziano możliwość wypłacania pod-wyższych odszkodowań bez wymogu wyłącznego utrzymywania sie z rolnictwa — jednak cena odszkodowawcza nadal by-la o wiele niższa niż wy-placana poprzednio do li-stopada 1973 r. rolnikom utrzymującym się wyłąc-znie z rolnictwa.

Ponieważ powodowało to skargi i niezadowolenie, o-żniwo-todo-

Veternarz

PORÓD U KRÓW Wiele już zlego zdziałać, usiłując za wszelką cenę pomagać krowie w czasie porodu. Dotyczy to zarówno matki jak i cięcia. Poród jest normalnym procesem fizjologicznym i dla nim oczywiście też pomoc przy nim nie jest potrzebna, jeśli nie pojawią się przeszkody. Wystarczy ograniczyć do koniecznego minimum. Umiejętna zaś pomoc wymaga znajomości objawów porodu, oraz przebiegu porodu normalnego. Cały proces porodowy dzielony na cztery okresy: 1) okres przygotowawczy 2) okres otwarcia 3) okres otwierania szyjki 3) okres wywyperania plodu 4) okres wywyperania ioryska.

OKRES PRZYGOTOWAWCZY — Na krótko przed porodem występuje zmiany w wyglądzie tylnej części ciała cielnej krowy. Zad krowy zapada się, a kości zadu silnie odstają, tworząc stromowe obrzemiennawaje, a ze szpary wypływają, ciągły wylot szuzu zwisający w postaci sznurów. Następnym objawem porodowym jest powiększenie sie-

Kuzka

POLIEVKA
Rozpočet pre viac osôb:
200 g hovädzieho mäsa,
130 g masti, 60 g cibule,
100 g zemiakov, voda, sol,

ŽIVOT
ZASOPISMO
SPOŁECZNO
KULTURALNE
Ukazuje się
do 15 każdego

władze polityczne i pan-

stwowe podjęły starania u-
wałdu nadzirnych o ujęcie
naliczeni cen odszkodowa-
wezych bez względu na to
czy osoby wywieszane
utrzymują się wyjątkcznie z
rolnictwa, czy też posiada-
ja inne źródła utrzymania.

Starania te uwieńczone
zostały powodzeniem i od-
szkodowania za ziemie za-
jętą pod zbiornik wodny w
Czorsztynie i inwestycje
towarzystwa będące wynikiem
cancie w równej wysokości
bez względu na źródło ut-
rzymania osoby wywiesz-
czanej.

Podkreślamy jednak, że
uregulowanie powyższe nie
dotyczy spraw dawnych,
gdzie we wcześniejszych
latach odszkodowanie już
wyplacono, a to zgodnie z
ogólną zasadą, że prawo
nie działa wstecz. Jak
również nie dotyczy to
wywieszenej pod inne in-
westycje w powiecie.

Na tym tle, być może, u-
stargi i niezadowolenie,

wyszczepionym utrzymującym
sie z rolnictwa a innym
osobom będącym właści-
cami wyłaszczenych grun-
tów. Dysproporcje te pow-
stały na skutek rozbieżno-
ści między cenami woно-
wniarkowymi a ceną ziemi z
Funduszu Państwowego
Ziemii.

Z chwilą wejścia w ży-
cie ustawy z dnia 22.XI.
1973 r. „o zmianie ustawy
z dnia 12.III.1958 r. o za-
jazdach i trybile wywiesz-
aniu nieruchomości” (Dz.
U. Nr. 48 poz. 27 — 2)
prawidziano przewidziano
możliwość wypłacania pod-
wyłaszczonych odszkodowań
bez wymogu wyjątkowej
utrzymywania się z ro-
lnictwa. — jednak cena
odszkodowawca nadal by-
a o wiele niższa niż wy-
placana poprzednio do li-
stopada 1973 r. rolnikom
utrzymującym się wyla-
czanie z rolnictwa.

Ponieważ powodowało to
uchargi i niezadowolenie,

cherza plodowego do pochwy, następuje właściwy pośrodku silnych skurczów mięśni macicy i brzucha, ciele zostaje wydalone z macicy. Przezciele poród u krowy trwa 3–6 godzin. Równocześnie z plodem wydobywa się mniejsza lub większa ilość śniadów pladowych. Sznur pełny powinny urywać się w pewnej chwili 20 — 30 cm pod brzuchem plodu. Powtarzając plodu bóle ustępują, a matka zaczyna interesować się noworodem, obliniając go.

4) OKRES WYPIERANIA LOŻYSKA — okres ten dopiero kończy poród. Wydalenie lożyska odbywa się dzięki bólem oczyszczającym. Wydalanie to może zatrwać kilka godzin. Przygotowując pomyślnie do porodu, należy zwrócić uwagę, aby byłego czasu, obficie zasączanej sucha siroma. Oprócz tego należy przygotować się do udzielenia pomocy rodzacej krowie. W tym celu należy przygotować czyste liny (wygotowane czysta, oliwkowa lub odwar z siemienia lnianego oraz środki odkażające). Przed porodem należy obmyć i wysuszyć zarówno krowy, a osobę majać udzielając pomocy winna umyć i zdezynfekować ręce. Jeżeli poród

zawiera zmieniące się fizjologiczne znaczenie dla porodu. Wskutek silnych skurczów mięśni macicy i brzucha, ciele zostaje wydalone z macicy. Przezciele poród u krowy trwa 3–6 godzin. Równocześnie z plodem wydobywa się mniejsza lub większa ilość śniadów pladowych. Sznur pełny powinny urywać się w pewnej chwili 20 — 30 cm pod brzuchem plodu. Powtarzając plodu bóle ustępują, a matka zaczyna interesować się noworodem, obliniając go.

4) OKRES WYPIERANIA LOŻYSKA — okres ten dopiero kończy poród. Wydalenie lożyska odbywa się dzięki bólem oczyszczającym. Wydalanie to może zatrwać kilka godzin. Przygotowując pomyślnie do porodu, należy zwrócić uwagę, aby byłego czasu, obficie zasączanej sucha siroma. Oprócz tego należy przygotować się do udzielenia pomocy rodzacej krowie. W tym celu należy przygotować czyste liny (wygotowane czysta, oliwkowa lub odwar z siemienia lnianego oraz środki odkażające). Przed porodem należy obmyć i wysuszyć zarówno krowy, a osobę majać udzielając pomocy winna umyć i zdezynfekować ręce. Jeżeli poród

zawiera zmieniące się fizjologiczne znaczenie dla porodu. Wskutek silnych skurczów mięśni macicy i brzucha, ciele zostaje wydalone z macicy. Przezciele poród u krowy trwa 3–6 godzin. Równocześnie z plodem wydobywa się mniejsza lub większa ilość śniadów pladowych. Sznur pełny powinny urywać się w pewnej chwili 20 — 30 cm pod brzuchem plodu. Powtarzając plodu bóle ustępują, a matka zaczyna interesować się noworodem, obliniając go.

4) OKRES WYPIERANIA LOŻYSKA — okres ten dopiero kończy poród. Wydalenie lożyska odbywa się dzięki bólem oczyszczającym. Wydalanie to może zatrwać kilka godzin. Przygotowując pomyślnie do porodu, należy zwrócić uwagę, aby byłego czasu, obficie zasączanej sucha siroma. Oprócz tego należy przygotować się do udzielenia pomocy rodzacej krowie. W tym celu należy przygotować czyste liny (wygotowane czysta, oliwkowa lub odwar z siemienia lnianego oraz środki odkażające). Przed porodem należy obmyć i wysuszyć zarówno krowy, a osobę majać udzielając pomocy winna umyć i zdezynfekować ręce. Jeżeli poród

Halušky: 60 g krupicovéj múky, voda.	ZAPEKANÉ REZZANCE Rozpočet: 400 g krupicovéj múky, 20 g maslá, 150 g orechové g lekváriu, 100 g masla na alebo maku, 20 g masla na vymasenie, 20 g masla na pokrapanie, 40 g práško- vého cukru, 1 vajce, voda sol. Z múky, vajca a vody vypracujeme rezancový ce- sto, ktoré na pomúcenej doske natenku rozvalkáme.
Umyté ináso polkrájame na kocky a dáme na pose- kanú cibalu zapenennú na masť. Pridáme červenú papriku, tlčenú rascu, ko- renie, spolu premiesame, podlejeme vodou a dusíme.	Neskoršie prídame očistene zemzemiaky, pokrájané na koc- ky, osolime, dolejeme vo- dy a spolu dovaríme. Na-

— zrodzily się wątpliwości — z tego powodu, że w nawiązaniu do tematycznej publikacji o odszkodowaniach napisaliśmy, że sprawy te uregulowane są ustawą z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywieszania nieruchomości oraz, że podaliśmy, iż tekst jednolity tej ustawy został ogłoszony w Dzialekum Ustaw Nr. 10 p. 64 z roku 1974. W rzeczywistości nadal obowiązuje ustanowiona z 1958 r. w tym przedmiocie, jednakże ustawą ta była kilkakrotnie zmieniana i miedzyczasie zmieniana i datego w r. 1974 ogloszono jej obowiązanie. Nadtyleg sprawa szczegółowych odszkodowań, jak wyżej pisaliśmy nie była raz na razie ustalona a zmieniała się w sposób regulowany szczegółowo wykorawczym do ustawy o wywłaszczeniu gruntów.

przeciąga się ponad 5 — 6 godzin, a jesteśmy pewni, że płód ułożony jest prawidłowo, możemy pociągać za nogi uprzednio założyszy na nie linki. Należy pociągać powoli zgadnie z występowaniem parę porodowych. Nie wolno pociągać linki w przewrach między nartami. Wyciąganie cielesią na siłę i bruszkową, cene, każde brutalne postępowanie może tylko zaszkodzić cielęciu i rodzącej krowie.

W razie nieprawidłowego ułożenia płodu trzeba go ułożyć lub ustawić zadem wyżej, a następnie umyta i odkażona ręką wprowadzona do dróg rodnych zepchnąć płód zębami w prostowią zgłębią, konczynę czy główkę, która utrudnia poród. Spychać można tylko w chwili kiedy ustają skurcze macicy. Przy porodzie skomplikowanym należy wezwawać lekarza.

Po wydobyciu cielesią trzeba przed wszystkim oczyścić nozdrza ze śluzu. Nieszbędna czynność po porodzie jest odkażenie pełnowymiarowe poprzez zanurzenie jej w naczyniu z jodyną. Odkażanie takie należy powtarzać codziennie aż do jej uschnięcia.

uvaríme v osolenej vode. Uvarené rezance sedíme, prelejeme studenou vodou a pomastíme. Časť ich dáme na vymasťený pekáč, potrieme lekvárom, posypeme zomletými orechmi, potom kladíme dľašiu vrstvu; vrchnú vrstvu májú tvorí rezance. Potom ich pokapkáme rozpusteným maslom a v rire zapiecieme.

Psychozábava

JMÉNO VĚSTÍ

<i>spreua</i>	— <i>surový</i> — smaž sa dosiahnut, čo si si zaúmienil
<i>strom kvitnuci</i>	— <i>veľa šťastia</i>
— <i>vidieť horief</i> — <i>utrpíš stratu</i>	
— <i>suchý</i> — <i>neúspech</i>	
— <i>s podamni</i> — <i>náviedeš dobrého priateľa</i>	
— <i>opadom</i> — <i>twoje nádeje sa rozpadnú</i>	
— <i>liezť po ňom</i> — <i>budeš mat vo všetkom šťastie</i>	
— <i>padnúť z neho</i> — <i>budú sa ti vysmievať</i>	
— <i>triásť ním</i> — <i>štastie</i>	
— <i>listnatý vidieť</i> — <i>nádej na výhru</i>	
— <i>holý vidieť</i> — <i>strata</i>	
— <i>sedieť na ňom</i> — <i>čerstvá moc</i>	
— <i>pod ňím sedieť</i> — <i>dobré posolstvo</i>	

zrodziły się wątpliwości — z tego powodu, że w nawiązaniu u- i pań- istarania u- z tego powodu, że w na- wywłaszczeń o odskodowa- temat wywłaszczeń o odskodowa- waniach napisaliśmy, że sprawy te uregulowane są ustawą z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczeń — niero- mości oraz, że podaliśmy, iż tekst jednolity tej usta- wy został ogłoszony w Dzialekku Ustaw Nr. 10 p. 64 z roku 1974. W rzeczy- wistości nadal obowiązuje ustawa z 1958 r. w tym przedmiocie, jednakże usta- wa ta była kilkakrotnie w miedyczasie zmieniana i uchylana. W r. 1974 ogoszo- no jej obecnie obowiązują- jacy tekst. Nadto sprawą wysokości szczegółowych odszkodowań, jak wyżej pisaliśmy nie była raz na zawsze ustalona a zmienia- la się w sposób regulowa- ny szczegółowo aktami prawnymi wykorawczymi do ustawy o wywłaszcza- niu gruntów.

ć może, u-

Uvaríme v osolenej vode. Uvarené rezance sedíme, prelejeme studenou vodou a pomastíme. Časť ich dáme na vymasený pekáč, potrieme lekvárom, posypeme zomletými orechmi, potom kladíme dásťu vrstvu; vrchnú vrstvu májú tvoril rezance. Potom ich pokapávkame rozpusťným maslom a v rire zapiešeme.

JMÉNO VĚSTÍ

Antonín: jméno prosté, dobré, jasné a teplé. Věžinou brunet, ale i blondýn s hustými a kudrnatými vlasy, s velkýma šedýma očima (někdy i černé). Oblíbený kulantý, obočí husté a široké. Vysoký, dobré urostlý, zdravý (sem tam se vyskyne nemoc ledvin, zápal plie nebo angina). Trochu matkou zhýkaný. Je nejmladší v rodině s několika dětmi. Otec je přísný a důsledný. Antonín od útlého děství miluje porádek a klid, ačkoliv sam si rád zařádí. Při závavě oslnuje stářníky důvtipem, umí poradit, je dobrým rozhodčím. Je citzádostivý, rád se vynáší a při té příležitosti i rád pomůže.

V zaměstnání svědomitý, dobrý veřejný pracovník, rád se vrásk napije. Vždy se zastrčvá slabších nebo těch jimž bylo ukřižděno a čini si tím nepřátele. Životní

<i>sprave</i>	— <i>surové</i> — <i>snaž sa dosiahnuť</i> , čo si si zaumieli
<i>strom kvitnúci</i>	— <i>veľa šťastia</i>
<i>vidieť horieť</i>	— <i>určípiť stratu</i>
<i>suchý — neúspech</i>	
<i>s plodami</i>	— <i>nájdeť dobrého priateľa</i>
<i>opadaný</i>	— <i>twoje nádeje sa rozpadnú</i>
<i>liezť po ťom</i>	— <i>budeš mať vo všet-</i>
<i>kom. šťastie</i>	<i>kom. padnúť z neho — budú sa ti vysmievať</i>
<i>triásť nám</i>	— <i>štastie</i>
<i>listnatý vidieť</i>	— <i>nádej na víjhru</i>
<i>holý vidieť</i>	— <i>strata</i>
<i>sedieť na „nom“</i>	— <i>čest a moc</i>
<i>pod ním sedieť</i>	— <i>dobré posolstvo</i>

